

انجیل عیسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ مَرَقَس

یحییٰ تعمید دهنده راه ره بلده عیسیٰ مسیح تیار مونه

۱ شروع انجیل عیسیٰ مسیح باچه خدا.

۲ اینی پیشگوی د کتاب اشعیا نبی نوشته شده:

”ما رسول خُو ره پیشلون تُو ریی مُونم

تا راه تُو ره پیش روی تُو آماده کنه؛

۳ آواز کسی که د بیابو چیغ زده مَوگیه،

راه ره بلده خداوند آماده کنید

و راه روی شی ره راست-و-سیده کنید.“

۴ دَ مُطابِقِ امزی پیشگوی یحیای تعمید دهنده د بیابو ظاهر شد و یگ غسل تعمید ره اعلان کد که مردم توبه کنه تا گناهای ازوا بخشیده شنه. ۵ مردم از تمام منطقه یهودیه و اورشلیم بر شده د پیش ازو میمد و گناه های خُو ره اقرار کده از دست ازو د دریای اُردن غسل تعمید میگرفت. ۶ یحییٰ کلاهی ره که از پاشم اُشتر بود موبوشید و د گرد کمر خُو یگ کمر بند چرمی دشت و خوراک شی ملخ و عسل صحرائی بود.

۷ او اعلان کده مَوگفت: ”کسی که قدرت شی از مه کده کلویه، بعد از مه مییه؛ ما حتی لایق شی ره ندرم که خم شده

بند چیلی شی ره واز کنم. ۸ ما شمو ره قد او غسل تعمید ددم، لیکن او شمو ره قد روح القدس غسل تعمید میدیه.“

۹ د امزو روزا عیسیٰ از ناصره جلیلیه آمد و د دریای اُردن از دست یحییٰ غسل تعمید گرفت. ۱۰ و امی که عیسیٰ از او

بر شد، او دید که آسمو شق شد و روح القدس د شکل یگ کوتر د بله ازو نازل شد. ۱۱ و یگ آواز از آسمو آمده گُفت:

”تُو باچه دوست-دشتنی مه آستی که از تُو خوش-و-راضی آستم.“

۱۲ اوخته روح القدس دستی او ره د بیابو برد. ۱۳ او مدت چل روز د بیابو بود و شیطو او ره وسوسه مَوکد؛ او د مینکل

جانورای وحشی بود و ملایکه ها خدمت شی ره مَوکد.

۱۴ بعد از دستگیر شدن یحییٰ عیسیٰ د جلیلیه رفت؛ او د اونجی خوشخبری پادشاهی خدا ره اعلان کده ۱۵ مَوگفت:

”وخت پوره شده و پادشاهی خدا نزدیک آسته. پس توبه کنید و د خوشخبری ایمان بیرید.“

عیسیٰ اولین یارا ره دعوت مونه

۱۶ وختیکه عیسیٰ د لب دریای جلیلیه گشت-و-گذار مَوکد، او شمعون و برار شی اندریاس ره دید که تور ماهی گیری ره

د دریا پورته مونه، چون اونا ماهی گیر بود. ۱۷ او دزوا گُفت: ”از پُشت ازمه بیید تا شمو ره شکارچی مردم جور کنم.“

۱۸ اونا فوری تور های ماهی گیری خُو ره ایله کده از پُشت ازو ریی شد. ۱۹ وختی کم وری پیش رفت، او یعقوب باچه

زیدی و برار شی یوختا ره دید که د منه کشتی تور های ماهی گیری خُو ره آماده مونه. ۲۰ او دستی اونا ره کوی کد و اونا

آته خُو زیدی ره قد مَزورکارا د کشتی ایله کده از پُشت ازو ریی شد.

عیسیٰ یگ آدمِ جندی ره شفا میدیه

۲۱ اوخته اونا د شارِ کفرناحوم رفت. د اونیجی عیسیٰ د روز آرام فوری د عبادت خانه درآمد و د تعلیم ددو شروع کد. ۲۲ مردم از تعلیم شی خیر و مند، چون او رقم کسی که صاحب قدرت-و-اختیار بشه دزوا تعلیم دد، نه رقم عالمای دین. ۲۳ د امزو غیت د عبادت خانه ازوا یگ آدم بود که روح ناپاک دشت. او چیغ زده گفت: ۲۴ ”ای عیسیای ناصری، قد ازمو چی غرض دری؟ آیا آمدی که مو ره نابود کنی؟ ما تو ره مینخنشم که تو کی آستی؛ تو امو مُقدّس خدا آستی.“ ۲۵ لیکن عیسیٰ د بله ازو هیبت کده گفت: ”چپ بشی و ازو بر شو!“ ۲۶ اوخته روح ناپاک امو آدم ره سخت تکان دد و قد آواز بلند چیغ زده ازو بر شد. ۲۷ پگ ازوا تعجب کد، د اندازه که از یگدیگه خو پُرسان کده موگفت: ”ای چیزخیل آسته؟ یگ تعلیم تو قد قدرت-و-اختیار! او حتی د بله ارواح ناپاک امر مونه و اونا از آید شی موشه!“ ۲۸ و خبر ازو فوری د تمام منطقه های گرد-و-بر جلیلیه تیت شد.

شفا ددون ناجورا

۲۹ امی که عیسیٰ و یارای شی از عبادت خانه بر شد، اونا فوری قد یعقوب و یوحنا د خانه شمعون و اندریاس درآمد. ۳۰ خُسرمدار شمعون تو کده خاو شُدد. اونا دستی او ره از حال ازو باخبر کد. ۳۱ اوخته عیسیٰ پیش آمد و دست شی ره گرفته او ره باله کد و تو او ره ایله کد و او د خدمت ازوا مشغول شد. ۳۲ د امزو شام بعد از آفتو ششتو، اونا تمام ناجورا و جندی ها ره د پیش عیسیٰ آورد. ۳۳ و پگ مردم شار د پیش درگه جم شُدد. ۳۴ عیسیٰ غدر کسا ره که د ناجوری های رقم رقم گرفتار بود، شفا دد و غدر جنیات ره بر کد، ولے نه ایشته که جنیات توره بگیه، چراکه اونا او ره مینخنشید.

عیسیٰ د سراسر جلیلیه تبلیغ مونه

۳۵ صباح گاه وختیکه هنوز تریک بود، عیسیٰ باله شده از خانه بر شد و د یگ بیابو رفته د اونیجی مشغول دُعا شد. ۳۶ شمعون و رفیقای شی د پالیدون ازو بر شد. ۳۷ وختیکه او ره پیدا کد، دزو گفت: ”پگ مردم تو ره موباله.“ ۳۸ او دزوا گفت: ”بیید که یگو جای دیگه د آغیلای گرد-و-بر بوری، تا د اونیجی ام خوشخبری ره اعلان کنم، چون بلده امزی کار برو آمدیم.“

پاک شُدونِ آدمِ کولی گرفته

۳۹ پس عیسیٰ د سراسر جلیلیه و عبادت خانه های ازوا و عظم موكد و جنیات ره بر موكد. ۴۰ یگ آدم کولی گرفته پیش شی آمده زانو زد و غدر-و-زاری کده دزو گفت: ”اگه تو بخاهی میتنی مَره پاک کنی.“ ۴۱ دل عیسیٰ د حال ازو سوخت، دست خو ره دراز کد و د بله ازو ایشته گفت: ”ما میخایم، پاک شو.“ ۴۲ فوری مَرَضِ کولی ازو دور شد و او پاک شد. ۴۳ عیسیٰ او ره سخت منع کد و بدون طال-و-طول او ره ربی کده ۴۴ دزو گفت: ”هوش کو که د کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و بلده پاک شُدون خو چیزی ره که موسی امر کده تقدیم کو تا بلده ازوا یگ شاهدی بشه.“ ۴۵ لیکن او برو رفته د اعلان کدون امزو توره شروع کد، د اندازه که عیسیٰ دیگه نتبست د شار داخل شنه، بلکه د برون شار د جایای گوشه مومند و مردم از هر طرف د پیش شی میمد.

جور شدنِ یگ آدمِ فلج

۲ بعد از چند روز وختیکه عیسیٰ بسم د کفرناحوم داخل شد، خبر تیت شد که او د خانه آسته. ۲ اوخته تعداد کلون مردم جم شد، د اندازه که حتی برون درگه خانه ام جای نبود و او کلام ره بلده ازوا بیان موكد. ۳ د امزو غیت مردم یگ آدم فلج ره که د وسیله چار نفر آورده شدد، د پیش عیسیٰ موبرد. ۴ مگم وختی اونا بخاطر جمعیت مردم نتست که او ره د پیش عیسیٰ بیره، اونا بام بله سر عیسیٰ ره کند. بعد از سلاخ کدون بام، اونا امو جاگه ره که آدم فلج د بله شی خاو بود، تاه کد. ۵ وختیکه عیسیٰ ایمان ازوا ره دید، او د آدم فلج گفت: "باچه مه، گناه های تو بخشیده شد." ۶ ولے بعضی عالمای دین که د اونجی ششسته بود، د دل خو سوال کد که: ۷ "چرا ای آدم ای رقم موكیه؟ ای کفرگویی آسته! کی میتنه گناه ها ره ببخشه بغير از خدا و بس؟" ۸ عیسیٰ فوری د روح خوی برد که اونا د دل های خو چی فکر مونه. اوخته دزوا گفت: "چرا ای رقم فکرا ره د دل های خو جای میدید؟" ۹ کدم شی آسوتر آسته که د امزی آدم فلج بگی: 'گناه های تو بخشیده شد' یا ای که 'باله شو و جاگه خو ره گرفته بورو؟' ۱۰ مگم تا بدید که «باچه انسان» ۱۱ دز تو موكم، باله زمی قدرت-و-اختیار بخشیدون گناه ها ره دره بنگرید که چیز کار موم. "پس د آدم فلج گفت: ۱۱ "دز تو موكم، باله شو، جاگه خو ره گرفته خانه خو بورو." ۱۲ او باله شد و فوری پیش روی پگ ازوا جاگه خو ره گرفته ری شد، بطوری که پگ ازوا خيرو مند و خدا ره ستایش کده گفت: "امی رقم کار ره مو هرگز ندیده."

لاوی مالیه گیر یار عیسیٰ موشه

۱۳ عیسیٰ بسم د لب دریا رفت و پگ مردم د پیش ازو آمد و او اونا ره تعلیم دد. ۱۴ د حالیکه او مورفت، لاوی باچه خلفی ره دید که د جای مالیه گرفتو ششسته و او دز شی گفت: "از پشت ازمه بیه." و او باله شده از پشت ازو ری شد. ۱۵ د حالیکه عیسیٰ د خانه لاوی سر دسترخو شششد، تعداد کلون مالیه گیرا و گناهکارا ام آمده قد ازو و یارای شی ششست، چون د اونجی عذر کسا بود که ازو پیروی موكد. ۱۶ وختی عالمای دین فریسیا دید که او قد مالیه گیرا و گناهکارا نان موخوره، اونا د یارای شی گفت: "چرا او قد مالیه گیرا و گناهکارا نان موخوره؟" ۱۷ امی که عیسیٰ ای توره ره شنید، او دزوا گفت: "کسای که جور آسته، د طبیب ضرورت ندره، بلکه ناجورا ضرورت دره. ما نمدیم که مردمای عادل ره دعوت کئم، بلکه آمدیم که گناهکارا ره دعوت کئم."

د باره روزه

۱۸ د امزو زمان شاگردای یحییٰ و فریسیا روزه میگیرفت. اوخته مردم پیش عیسیٰ آمده دزو گفت: "چرا شاگردای یحییٰ و شاگردای فریسیا روزه میگیره، مگم یارای از تو روزه نمیگیره؟" ۱۹ عیسیٰ دزوا گفت: "آیا مهمونای توی خانه تا وختیکه داماد قد ازوا آسته، میتنه روزه بگیره؟ نه. تا زمانیکه داماد قد ازوا آسته، اونا نمیتنه روزه بگیره. ۲۰ مگم روزای مییه که داماد از وا گرفته موشه؛ اوخته د امزو روز اونا روزه میگیره. ۲۱ هیچ کس یگ توته رخت نو ره د کالای کهنه پینه نموکنه، اگه بکنه، امو رخت پینه شده ازو کنده موشه و پارگی شی از بد بدتر موشه. ۲۲ و هیچ کس شراب تازه ره د مشک های کهنه شیو نمونه. اگه بکنه، شراب مشک ها ره میترقنه و شراب لوو شده مشک ها ضایع موشه، بلکه شراب تازه ره د مشک های نو شیو مونه."

۱۰:۲ بلده معلومات کلوتر د باره «باچه انسان» د فهرست لغات مشکِل رجوع کنید.

دَ بَارِه رُوزِ آَرَام

۲۳ دَ یِگ رُوزِ آَرَام عِیْسِیٰ از مَنِه کِشْت هَای گَنْدُم تِیر مُوشُد و یارای شی دَ حَیْن رِفْتو شُرُوع دَ کَنْدُونِ خُوشِه هَای گَنْدُم کَد. ۲۴ فَرِیْسِیَا دَزُو گُفْت: «تُوخ کُو، چَرَا اُونَا کَارِی رِه مُونِه کِه دَ رُوزِ آَرَام رَوَا نِیْبِه؟» ۲۵ اُو دَزُوا گُفْت: «آیَا شُمُو هَرگَز نَخَانْدِید کِه دَاوُود چِیزِ کَار کَد، وَخْتِیکِه خُود شی و رِفِیقَای شی مُحْتَاج نَان و گُشْنِه بُود؟» ۲۶ اُو دَ زَمَانِ آَبِیَاتَار پِیْشَوَای بُزُرگ دَ خَانِه خُدا دَاخِل شُد و نَان تَقْدِیْم شُدِه رِه خُورْد کِه خُورْدُون شی بَعِیْر از پِیْشَوَایُو بَلْدِه هِیچ کَس رَوَا نِیْبِه؛ و اُو دَ رِفِیقَای خُو ام دَد. ۲۷ «اُوخْتِه عِیْسِیٰ دَزُوا گُفْت: «رُوزِ آَرَام بَلْدِه اِنْسَان مُقَرَّر شُد، نَه کِه اِنْسَان بَلْدِه رُوزِ آَرَام. ۲۸ دَ اَمزِی حِسَاب «بَاچِه اِنْسَان» صَاِحِبِ رُوزِ آَرَام ام اَسْتِه.»

شَفَایِ آَدَمِ دِستِ خُشکِ شُدِه

۳ عِیْسِیٰ بِسْمِ دَ عِبَادَتِ خَانِه دَاخِل شُد. دَ اُونَجِی یِگِ آَدَمِ بُود کِه دِستِ شی خُشکِ شُدُد. ۲ اُونَا نَظَرِ شی دَ عِیْسِیٰ بُود تا بِنَگَرِه کِه اَگِه اُو اَمُو آَدَمِ رِه دَ رُوزِ آَرَام شَفَا بَدِیِه، اُونَا اُو رِه مَلَامَتِ کُنِه. ۳ پَس اُو دَمَزُو آَدَمِ دِستِ خُشکِ شُدِه گُفْت: «بِیِه، دَ مِیْنِکَلِ جَایِ اِیْسْتِه شُو.» ۴ اُوخْتِه اُو دَزُوا گُفْت: «آیَا دَ رُوزِ آَرَام نِیْکِی کَدُو رَوَا اَسْتِه یَا بَدِی کَدُو، نِجَاتِ دَدُونِ جَانِ یَا کُشْتُونِ شی؟» اُونَا چُپِ مَنَد. ۵ عِیْسِیٰ چَارِ طَرَفِ خُو قَد قَارِ سُونِ اَزُوا تُوخِ کَد و از سَنَگَدِلیِ اَزُوا جِگَرخُونِ شُدِه دَزُو آَدَمِ گُفْت: «دِستِ خُو رِه دِرَازِ کُو.» اُو دِرَازِ و دِستِ شی جُورِ شُد. ۶ اُوخْتِه فَرِیْسِیَا بُرُو رِفْت و فَوْرِی قَدِ طَرَفدارایِ هِیْرودِیسِ دَ صِدِّ عِیْسِیٰ نَقْشِه کَشِید کِه چِی رَقْمِ اُو رِه نَابُود کُنِه.

جَمْعِیَّتِ مَرْدُمِ از پُشْتِ عِیْسِیٰ مَورِه

۷ عِیْسِیٰ قَدِ یارایِ خُو سُونِ لَبِ دَرِیَا رِفْت و یِگِ جَمْعِیَّتِ کُتِه از جَلِیْلِیِه از پُشْتِ شی رِیِی شُد؛ ۸ و از یَهُودِیِه، اُورُشَلِیْمِ، اِدُومِیِه، از اُو طَرَفِ دَرِیَایِ اُردُنِ و از مَنَطَقَایِ صُورِ و صِیْدُونِ ام جَمْعِیَّتِ کُتِه مَرْدُمِ وَخْتِ دَ بَارِه کَارایِ اَزُو شِنِید، دَ پِیْشِ شی اَمَد. ۹ بَخَاطِرِ جَمْعِیَّتِ کَلُو اُو دَ یارایِ خُو گُفْت کِه یِگِ کِشْتِیِ بَلْدِه شی اَمَادِه کُنِه تا مَرْدُمِ دَ بِلِه اَزُو بَیْر-و-بَارِ نَکُنِه. ۱۰ چُونِ اُو عَدْرِ کَسَا رِه شَفَا دَدِه بُود، اَمَزُو خَاطِرِ هَر کَسِی کِه نَاجُورِیِ دَشْتِ دَ بِلِه اَزُو تَشِه مُوکَد تا دَ جَانِ شی دِستِ بَزَنِه. ۱۱ هَر غَیْتِیکِه اُرُوحِ نَپَاکِ اُو رِه مِیْدِید، دَ پِیْشِ شی رُویِ دَ خَاکِ مَوفِتَد و چِیغِ زَدِه مُوگُفْت: «تُو بَاچِه خُدا اَسْتِ!» ۱۲ مَگْمِ عِیْسِیٰ سَخْتِ تَاکِیدِ کَدِه دَزُوا اَمْرِ مُوکَد کِه اُو رِه بَرَمَلَا نَکُنِه.

اِنْتِخَابِ کَدُونِ دَوازدهِ رَسُولِ

۱۳ اُوخْتِه عِیْسِیٰ دَ بِلِه کُوه رِفْت و کَسَایِ رِه کِه مِیخَاسْتِ دَ پِیْشِ خُو طَلَبِ کَد و اُونَا دَ پِیْشِ اَزُو اَمَد. ۱۴ اُو دَوازدهِ نَفَرِ رِه کُویِ کَدِه [اُونَا رِه «رَسُولِ» لَقَبِ دَد]،^a تا قَد شی یِگْجَایِ بَشِه و تا اُونَا رِه بَلْدِه وَعَظِ کَدُو رِیِی کُنِه ۱۵ و اُونَا قُدْرَتِ دَشْتِه بَشِه کِه جِنِیَاتِ رِه بُر کُنِه. ۱۶ [اَمُو دَوازدهِ نَفَرِ رِه کِه مُقَرَّرِ کَد] ^b اِیْنِیَا بُود: شَمْعُونِ کِه اُو رِه پَتْرُسِ نَامِ اِیْشْتِ، ۱۷ یَعْقُوبِ بَاچِه زَبَدِیِ و یُوخَنَّا بَرَارِ یَعْقُوبِ کِه اُونَا رِه «بُوآَنرِگَس» یَعْنِیِ «بَاچِه هَایِ گُرگُرْدِرَاغ» نَامِ کَد؛ ۱۸ اَنْدَرِیَاسِ، فِیْلِیْپِیْسِ، بَرْتُولْمَا، مَتِی، تَومَا، یَعْقُوبِ بَاچِه خَلْفِی، تَدّی، شَمْعُونِ غَیْرَتِی ۱۹ و یَهُودَایِ اِسْخَرِیُوطِیِ کِه یَهُودَایِ اِسْخَرِیُوطِیِ عِیْسِیٰ رِه دَ گِیْرِ دَد.

^a ۳:۱۴ متن داخل قوس د بعضی نسخه ها نوشته نیبه. ^b ۳:۱۶ متن داخل قوس د بعضی نسخه ها نوشته نیبه.

تُهَمَّتِ عَالِمَايِ دِينِ دَ بِلَهِ عَيْسَى

۲۰ اوخته عیسیٰ خانه رفت و مردُم بسمِ جَم شد دَ اندازه که او و یارای شی بلده نان خوردو ام فرصت پیدا نَتَنست.
۲۱ وختیکه قومای نزدیک شی ای ره شنید، اونا آمد تا او ره بیره، چون اونا موگفت که او عَصَاب خُو ره از دست دده.
۲۲ عالمای دین که از اورشلیم آمده بود، موگفت: «او بعزبُول^۳ دَره و جنیات ره دَ کومکِ سرِدستِه جنیات بر مونه.»
۲۳ پس عیسیٰ اونا ره پیش خُو کوی کد و مثل آورده دزوا گُفت: «شیطو چطور میتنه که شیطو ره بر کُنه؟»^{۲۴} اگه یگ مملکت دَ ضدِ خود خُو تقسیم تقسیم شنه، او مملکتِ نَمیتنه که استوار بُمنه. ^{۲۵} و اگه یگ خانوار دَ ضدِ خود خُو تقسیم تقسیم شنه، او خانوارِ نَمیتنه که استوار بُمنه. ^{۲۶} اگه شیطو ام دَ ضدِ خود خُو باله شنه و تقسیم تقسیم شنه، او نَمیتنه که مقاومت کنه، بلکه آخر شی رسیده. ^{۲۷} امی رقم هیچ کس نَمیتنه که دَ خانه آدم زورنو داخل شنه و مال های شی ره چور-و-چپاول کُنه تا که اول آدم زورنو ره بسته نکنه؛ ولی بعد ازو میتنه خانه ازو ره چپاول کُنه.
۲۸ ما حقیقت ره دز شمو موگم، تمام گناه های انسان و هر رقم کفرگویی که کُنه، بخشیده موشه. ^{۲۹} مگم هر کسی که دَ ضدِ روح القدس کفرگویی کُنه، تا ابد بخشیده نموشه، بلکه او محکوم دَ گناه ابدی آسته. ^{۳۰} چون اونا موگفت: «او یگ روح ناپاک دَره.»

آبه و برارونِ عیسیٰ

۳۱ اوخته آبه و برارونِ عیسیٰ آمد و دَ برو ایسته شده یگو کس ره ربی کد تا او ره کوی کُنه. ^{۳۲} جمعیتِ مردُم دَ گرد ازو شِشتند و اونا دزوا گُفت: «آبه تو و برارون تو دَ برو یه و تو ره طلب مونه.» ^{۳۳} او دَ جواب ازوا گُفت: «آبه مه کی آسته و برارون مه کی یه؟» ^{۳۴} و سون امزو کسای که دَ گرد شی شِشتند، توخ کده گُفت: «اینیا آبه و برارون مه آسته؛ ^{۳۵} چون هر کسی که خاست-و-اراده خدا ره دَ جای بیره، اونمو برار و خوار و آبه مه آسته.»

مَثَلِ تُخَمِ زِدُونِ دِیغُو

۳۴ عیسیٰ بسمِ دَ لبِ دریا دَ تعلیم ددو شروع کد. جمعیتِ کنه دَ گرد ازو جَم شد، دَ اندازه که او دَ یگ کِشتی که دَ منِه دریا بود سوار شده شِشت دَ حالیکه تمام جمعیتِ دَ لبِ دریا ایسته بود. ^۲ اوخته او مثل آورده چیزای کلو بلده ازوا تعلیم دد و دَ تعلیم خُو دزوا گُفت:
۳ «گوش کنید، یگ دیغو بلده تُخَم زِدو برو رفت. ^۴ دَ حالیکه تُخَم ره پاش میدد، یگ مقدار شی دَ راه اُفتد و مرغکو آمده اونا ره خورد. ^۵ یگ مقدارِ دیگه شی دَ زمینِ سنگلاخ اُفتد، دَ جایی که خاکِ کلو نَدشت؛ اونا دَ زودی سوز کد، چراکه خاک غُوج نَبود. ^۶ مگم وختیکه اُفتو بر شد، اونا سوخت و ازی که ریشه نَدشت خُشک شد. ^۷ و یگ مقدار شی دَ مینکلِ خارا اُفتد و خارا کُنه شده اونا ره قَپه کد و اونا حاصل نَدد. ^۸ یگ مقدارِ دیگه شی دَ زمینِ خُوب اُفتد و ثمر دد یعنی سوز کده کُنه شد و حاصل دد: یگون شی سی برابر، یگون شی شصت برابر و یگون شی صد برابر.» ^۹ بعد ازو عیسیٰ گُفت: «هر کسی که گوشِ شِنوا دَره، گوشِ بگیریه!»

^{۳:۲۲} «بعزبُول» یعنی سرِدستِه جنیات.

معنای مَثَلِ تُخْمِ زَدُونِ دِیغُو

۱۰ وختیکه عیسیٰ تنها بُود، نفرای گرد-و-بَر شی قد امزُو دوازده یار د باره امزی مَثَلِ ها ازُو پُرسان کد. ۱۱ او دزوا گُفت:

”پی بُردونِ راز پادشاهی خُدا بلده شُمو بخشیده شده، مگم بلده مردمای بُرو تمام چیزا د مَثَلِ گُفته مُوشه، ۱۲ تا اونا توخ کُنه که بنگره، مگم دیده نَننه، و گوش بگیره که بِشَنوه، مگم پی نبره، نَشنه که پس بییه و بخشیده شنه.“

۱۳ اوخته عیسیٰ دزوا گُفت: ”ایا شُمو ای مَثَلِ ره نَمُوفامید؟ پس پگ مَثَلِ های دیگه ره چی رقم میتنید که بُفامید؟“

۱۴ دیغو کلام ره کِشت مُونه. ۱۵ اینی کسا مَثَلِ تُخْمِ های آسته که د راه اُفتد، د جایی که کلام کِشت شد: آمیا وختیکه کلام ره میَشَنوه، شیطو دستی مییه و کلامی ره که د دل های ازوا کِشت شده، گرفته مُوبره. ۱۶ و اینی کسا مَثَلِ تُخْمِ های آسته که د زمین سنگلاخ کِشت شد: آمیا وختیکه کلام ره میَشَنوه، دستی قد خوشی قَبُول مُونه، ۱۷ و له ازی که ریشه ندره اونا بلده یگ زمان کم تاب میره؛ وختیکه مُشکلات و آزار-و-اَذیت بخاطر کلام پیش بییه، اونا فوری از راه بُر مُوشه.

۱۸ و دیگران شی مَثَلِ تُخْمِ های آسته که د بین خارا کِشت شد؛ آمیا کسای آسته که کلام ره میَشَنوه، ۱۹ مگم تشویش های دُنیا، عشق مال-و-دولت و هوس چیزای دیگه آمده کلام ره قَپه مُوکُنه و او بے ثمر مُومنه. ۲۰ و اینیا مَثَلِ تُخْمِ های آسته که د زمین خُوب کِشت شد؛ آمیا کلام ره میَشَنوه و او ره قَبُول مُونه و ثمر میدیه: یگون شی سی برابر، یگون شی شصت برابر و یگون شی صد برابر.“

مَثَلِ چِراغ

۲۱ عیسیٰ دزوا گُفت: ”ایا چِراغ ره بلده ازی میره که د زیر کاسه یا چارپایی بیله؟ نه، بلکه او ره میره که د بله چِراغدان بیله. ۲۲ چُون هیچ چیز تاشه نییه که بَرَمَلا نَشنه و هیچ چیزی پوشیده نییه که معلومدار نَشنه. ۲۳ هر کسی که گوش شِنوا دره، گوش بگیره.“ ۲۴ و دزوا گُفت: ”مُتَوَجِه بشید که چی میَشَنوید. د هر مَنکی که بدید د امزُو مَنک بلده شُمو دده مُوشه و حتی کلوتر ام دده مُوشه. ۲۵ چُون کسی که دره دزُو کلوتر دده مُوشه و کسی که ندره، حتی چیزی ره که دره ام از شی گرفته مُوشه.“

مَثَلِ سَوز کدو و کنه شُدونِ تُخْمِ

۲۶ او امچنان گُفت: ”پادشاهی خُدا مَثَلِ ازی آسته که یگ آدم د زمی تُخْمِ پاش میدیه ۲۷ و شاو و روز، چی او خاو بَشه، چی بیدار، تُخْمِ سَوز مُونه و کنه مُوشه. چی رقم؟ او نَمیدنه. ۲۸ زمی خود بخود ثمر میدیه، اوّل علف سَوز مُونه، بعد ازُو خوشه و بعد ازُو دانه کامل د مَنه خوشه. ۲۹ و غَیبتیکه غَلّه پُخته مُوشه، او قد داس خُو بلده درو موره، چراکه وخت درو شی رَسیده.“

مَثَلِ تُخْمِ شَرشَم

۳۰ او بسم گُفت: ”پادشاهی خُدا ره دیگه قد چیزخیل برابر کنی و بلده شی چی رقم مَثَلِ بیری تا او ره بیان کنی؟ ۳۱ او رقم تُخْمِ شَرشَم وری آسته که وختی د زمی کِشت مُوشه، ریزه تَرین پگ تُخمای زوی زمی آسته، ۳۲ مگم وختیکه کِشت شد، سَوز مُونه و از تمام بُوئه ها کده کئهر مُوشه و شاخچه های کنه بُر مُونه، د اندازه که مُرغکوی هوا میتنه د سایه شی وور جور کُنه.“

۳۳ او قد امزی رقم مثل های کلو کلام ره بلده ازوا گُفت تا جایی که اونا قُدرتِ شِنیدون شی ره دشت. ۳۴ او بدونِ مثلِ قد ازوا توره نَگفت، مگم وختیکه او قد یارای خُو تنها بود، تمام چیزا ره بلده ازوا بیان کد.

آرام کدونِ طوفانِ دریا

۳۵ د امزو روز وختیکه شام شد، عیسی د یارای خُو گُفت: ”بیید که د او لبِ دریاچه بوری.“ ۳۶ اوخته اونا جمعیتِ مردُم ره ایله کد و عیسی ره د امزو کشتی که بود قد خُو بُرد؛ و چند کشتی دیگه ام قد ازو قتی بود. ۳۷ د امزو غیت یگ طوفان شَدید پیدا شد و جلیبه ها د کشتی میزد، د اندازه که نزدیک بود، کشتی غرق شنه. ۳۸ عیسی د آخر کشتی د بله بالشت خاو کُدد. اوخته یارای شی او ره بیدار کد و دزو گُفت: ”استاد، آیا تو د عم نیستی که مو از بین بوری؟“ ۳۹ او باله شد و د بله باد هیبت کد و د دریا گُفت: ”آرام! ایسته شو!“ باد ایسته شد و آرامشِ کامل برقرار شد. ۴۰ او د یارای خُو گُفت: ”چرا ایقس ترس خوردید؟ آیا شمو هنوز ام ایمان ندرید؟“ ۴۱ اونا عذر ترس خورده بود و د یگدیگه خُو گُفت: ”ای چی رقم آدم آسته که حتی باد و دریا ام از آید شی موشه؟“

شفا ددونِ آدمِ جندی

۵ پس اونا د او طرفِ دریا، د سرزمینِ چرسیا رفت. ۲ و امی که عیسی از کشتی بر شد، دستی یگ آدم که روح ناپاک دشت، از مینکل قبرا بر شده قد ازو روی د روی شد. ۳ او آدم د مینکل قبرا زندگی مُوکد و هیچ کس نَمیتست که او ره د بند نگاه کنه، حتی قد زنجیرا ام نه؛ ۴ چراکه او چندین دفعه قد زنجیر و زولانه بسته شُدد، مگم زنجیرا ره مُنثی و زولانه ها ره میده کُدد و هیچ کس توانایی ازی ره نَدشت که او ره رام کنه. ۵ او شاو و روز د مینکل قبرا و د بله تپه ها چیغ میزد و خود ره قد سنگ زده زخمی مُوکد. ۶ وختیکه او عیسی ره از دور هوش کد، او دویده آمد و د پیش روی شی سجده کد ۷ و قد آواز بلند چیغ زده گُفت: ”ای عیسی، باچه خدای مُتعال، دز مه چی غرض دری؟ تو ره د خدا قسم میدیم که مره عذاب نکنی.“ ۸ چون عیسی دزو گُفت: ”ای روح ناپاک، ازی آدم بر شو!“ ۹ اوخته عیسی ازو پُرسان کد: ”نام تو چی یه؟“ او د جواب شی گُفت: ”نام مه «لشکر» آسته، چراکه مو کلو آستی.“ ۱۰ او د پیشِ عیسی عذر عذر-و-زاری کد که اونا ره ازو منطقه بر نکنه. ۱۱ د اونجی یگ گله کنه خوک د بغل تپه میچرید؛ ۱۲ اوخته ارواح ناپاک د پیش ازو عذر-و-زاری کده گُفت: ”مو ره د مینه خوک ها ری کُو؛ بیل که د پوست ازوا داخل شنی.“ ۱۳ عیسی دزوا اجازه دد و ارواح ناپاک بر شده د پوست خوک ها داخل شد و گله که تقریباً دو هزار خوک بود، از سرشیوکی تپه خود ره د دریا پورته کد و د دریا غرق شد.

۱۴ چوپونوی خوک ها دوتا کد و ای توره ره د شار و آغیلای اطراف نقل کد. اوخته مردُم آمد تا پنگره که چی واقعه رُخ دده. ۱۵ اونا پیشِ عیسی آمد و امو آدم جندی ره دید که د اونجی ششته، کالا پوشیده و هوشیار شده؛ امو آدم ره که سابق گرفتار جنیات بود. پس اونا ترس خورد. ۱۶ کسای که ای واقعه ره دیدد، د مردُم نقل کد، یعنی چیزی ره که قد آدم جندی و خوک ها رُخ ددد. ۱۷ اوخته اونا د پیشِ عیسی عذر کد که از منطقه ازوا بوره.

۱۸ وختیکه عیسی د کشتی سوار مُوشد، امو آدم که سابق جندی بود د پیشِ عیسی زاری کد که او ره بیله تا قد شی قتی بوره. ۱۹ مگم عیسی او ره نه ایشنت، بلکه دزو گُفت: ”خانه خُو بورو د پیشِ قومای خُو و بلده ازوا نقل کُو که خداوند چیقس کار کنه بلده تو کده و چی رقم د بله تو رحم کده.“ ۲۰ اوخته او رفت و د منطقه دیکاپولیس د اعلان کدون هر چیزی که عیسی بلده ازو کُدد شروع کد و تمام مردُم خيرو مند.

زنده کدون دُخترِ یایروس و جور شُدونِ خاتونِ مریض

۲۱ وختیکه عیسیٰ بسم قد کِشتی دِ دیگه طرفِ دریا رفت، یگ جمعیتِ کته دِ گِرد شی جم شد و او د لب دریا ایسته بود. ۲۲ اوخته یکی از رهبرای عبادت خانه د نام یایروس آمد و امی که عیسیٰ ره دید د پیش پای شی اُفتد ۲۳ و د پیش شی عذر-و-زاری کده گُفت: "دُخترِ ریزه مه د حالِ مُردو یه. لُطفاً بیه و دست خُو ره د بله ازو بیل تا او جور شنه و زنده بُمَنه." ۲۴ پس عیسیٰ قد ازو رفت و یگ جمعیتِ کته ام از پُشت شی ربی شد و اونا د بله ازو تُشه-و-تيله مُوکد.

۲۵ د اُونجی یگ خاتو بُود که مدّت دوازده سال خُونریزی دشت. ۲۶ او از دستِ طیبِ های کلو عذر رنج-و-عذاب کشیدد و تمام دارایی خُو ره خرچ کدد، لیکن هیچ دز شی فایده نکدد، بلکه بدتر شد. ۲۷ وختیکه او د باره عیسیٰ شنید، او د مینکل جمعیتِ د پُشتِ سرِ عیسیٰ آمد و د چپن شی دست زد. ۲۸ چون او قد خود خُو گُفتد: "اگه فقط د کالای شی دست بزئم خُوب مُوشم." ۲۹ امو لحظه خُونریزی شی قوی شد و او د جان خُو فامید که امزو مَرَض شفا پیدا کده. ۳۰ عیسیٰ فوری پی بُرد که ازو یگ قدرت خارج شده. اوخته او روی خُو ره د مینکل جمعیتِ دور دده گُفت: "کی د کالای مه دست زد؟" ۳۱ یارای شی دزو گُفت: "مینگری که مردم د بله تو تُشه مُونه؛ هنوز ام مُوگی که کی دز مه دست زد؟" ۳۲ مگم عیسیٰ چار طرف خُو ره توخ مُوکد تا بنگره که کی امی کار ره کده. ۳۳ امو خاتو وختی فامید که قد ازو چیز کار شده، او قد ترس و لرز آمده د پیش پای عیسیٰ اُفتد و تمام حقیقت ره بلده شی نقل کد. ۳۴ عیسیٰ دزو گُفت: "دُختر مه، ایمان تو، تو ره شفا دد، بخیر-و-سلامت بورو و ازی تکلیف آزاد بش."

۳۵ د حالیکه او هنوز توره مُوگفت چند نفر از خانه رهبرِ عبادت خانه آمده گُفت: "دُختر تو فوت کد. آلی دیگه چرا اُستاد ره زحمت میدی؟" ۳۶ مگم عیسیٰ تورای ره که گُفته شد نادیده گرفت و د رهبرِ عبادت خانه گُفت: "ترس نخور، فقط ایمان دشته بش و بس." ۳۷ او هیچ کس ره نه‌ایشت که قد شی قتی بوره بغير از پترس، یعقوب و یوحنا برار یعقوب. ۳۸ وختیکه اونا د خانه رهبرِ عبادت خانه رسید، عیسیٰ یگ شور-و-غوغا ره هوش کد و دید که مردم چخرا کده قد آواز بلند ناله مُونه. ۳۹ وختی او د خانه داخل شد، او دزوا گُفت: "چرا غوغا و چخرا مُونید؟ دُختر نمرده، بلکه خاو رفته." ۴۰ مگم اونا د بله عیسیٰ خنده کد. اوخته او پگ ازوا ره بر کد و آته و آبه دُختر ره قد کسای که قد شی قتی بود گرفته د امزو جای داخل شد که دُختر بود. ۴۱ اوخته او از دستِ دُختر گرفت و دز شی گُفت: "طَلِیتا قومی،" که معنای شی اینی آسته: "ای دُختر، دز تو مُوگی، باله شو." ۴۲ فوری امو دُختر باله شده د راه رفتو شد. او دُختر دوازده ساله بود. و اونا ازی کار بے اندازه خیرو شد. ۴۳ اوخته عیسیٰ قد تاکید کلو دزوا امر کد که هیچ کس ازی واقعه خبر نشنه و دزوا گُفت که د دُختر یگو چیز بدیه که بخوره.

مردمِ ناصره عیسیٰ ره رد مُونه

۱ عیسیٰ اُونجی ره ایله کده د شارِ خود خُو آمد و یارای شی ام از پُشتِ ازو آمد. ۲ وختیکه روز آرام رسید، او د عبادت خانه د تعلیم ددو شروع کد و عذر کسا وختی تعلیم شی ره شنید، خیرو منده گُفت: "ای آدم ای چیزا ره از کجا یاد گرفته؟ ای چی رقم حکمت آسته که بلده ازو دده شده؟ چی مُعجزه های از دستِ ازو انجام مُوشه! آیا ای امو نجار باچه مریم و برارِ یعقوب، یوشا،^a یهودا و شمعون نییه؟ آیا خوارون شی د امینجی قد ازمو نییه؟" و اونا قد ازو مخالفت کد. ۴ عیسیٰ دزوا گُفت: "د یگ پیغمبر د هیچ جای بے احترامی نموشه، جز د منطقه خود شی و د بین قوما و

^a ۶:۳ «یوشا» نام دیگه «یوسف» آسته.

خانه خود شی. ^۵ " او د اُونجی هیچ مُعجزه انجام دده نَتَنست بَغیر ازی که دِست خُو ره د بِلِه چند ناجور اِشت و اونا ره شفا دد. ^۶ و او از بے ایمانی ازوا خيرو مند.

بعد ازو عیسی د اَغیلای گِرد-و-بَر میگشت و تعلیم میدد. ^۷ او دوازده یار خُو ره کوی کد و اونا ره دُو دُو نفر ریی کد و اونا ره د بِلِه ارواح ناپاک اِختیار-و-قُدرت دد ^۸ و دزوا امر کد که بَغیر ازیگ تِیاق بِلده سَفَر خُو هیچ چیز نَگیره: نه نان، نه خُرَجین و نه پِسه د کمر بند خُو؛ ^۹ فقط چیلی د پای خُو کُنه و دُو کالا نپوشه. ^{۱۰} او امچنان دزوا گُفت: "هر وختیکه د یگ خانه داخل موشید، د اُمونجی بُمَید تا وختیکه امزو جای بُر نَشُدید. ^{۱۱} و د هر جای که قد شمو خوش آمد نکد و د توره شمو گوش ندد، وختیکه امزو جای بُر موشید، خاک پایای خُو ره تُک بزید تا د خِلاف ازوا یگ شاهدی بشه. ^{۱۲} پس اونا ریی شد و د مردم اعلان کد که توبه کُنه. ^{۱۳} اونا عَدَر جنیات ره از مردم بُر کد و ناجورای کلو ره قد روغو مَسح کده شفا دد.

مَرگِ یحیای تعمیر دِهنده

^{۱۴} هیرودیس پادشاه دزی باره خبر شد، چراکه نام عیسی مشهور شد. بعضی مردم مَوگُفت: "یحیای تعمیر دِهنده از مُرده ها دُو باره زنده شده و امزی خاطر ای مُعجزه ها د وسیله ازو ظاهر موشه. ^{۱۵} مگم کسای دیگه مَوگُفت: "او الیاس پیغمبر آسته. ^{۱۶} یگ تعداد دیگه مَوگُفت که: "او یگ پیغمبر آسته، رقم یکی از پیغمبرا. ^{۱۷} چون هیرودیس ای توره ره شنید، او گُفت: "ای امو یحیی آسته که ما سر زدم؛ آلی او از مُرده ها دُو باره زنده شده. ^{۱۸} چون هیرودیس خود شی نفر ریی کده یحیی ره دِستگیر کد و او ره د بندی خانه اندختد. او بخاطر هیرودیا خاتون فیلیپس برار خُو ای کار ره کد، چراکه هیرودیس قد ازو توی کد. ^{۱۹} چون یحیی د هیرودیس گُفت: "بلده تو روا نیبه که خاتون برار خُو ره بگیر. ^{۲۰} امزی خاطر هیرودیا د برابر یحیی کینه گرفتد و میخواست که او ره بکُشه مگم نَمیتست، چراکه هیرودیس از یحیی ترس مخورد، چون او میدنست که یحیی یگ مرد عادل و مقدس آسته و ازو محافظت مود. هر وختیکه او توره یحیی ره میشنید، بیخی گِیج-و-خیرو موشد، و له باز ام خوش دشت که تورای شی ره گوش کُنه. ^{۲۱} بلاخره یگ فرصت بِلده هیرودیا برابر شد. وختیکه هیرودیس د روز سالگیره خُو بِلده نفرای دربار و قومندانای نظامی و کُنه کلونای جلیلیه یگ مهمانی ترتیب دد، ^{۲۲} دختر هیرودیا د مجلس در آمده رقص کد و هیرودیس و مهمونای شی ره خوشحال کد. پس پادشاه د امزو دختر گُفت: "هر چیزی که میخاهی از مه طلب کو و ما دز تو میدیم. ^{۲۳} او بِلده شی قَسَم خورده گُفت: "هر چیزی که از مه طلب کُنی، ما دز تو میدیم حتی اگه نیم مملکت مه ام بشه. ^{۲۴} دختر برو رفته د آبه خُو گُفت: "چیز خیل طلب کُنه؟" آبه شی گُفت: "سر یحیای تعمیر دِهنده ره. ^{۲۵} فوری دختر دَویده د پیش پادشاه آمد و خواهش کده گُفت: "ما میخایم که امی آلی سر یحیای تعمیر دِهنده ره د یگ پطنوس دز مه بدی. ^{۲۶} پادشاه عَدَر غمگی شد، و له بخاطر احترام د قَسَم خُو و ام بخاطر مهمونا نخواست که خواهش دختر ره رد کُنه. ^{۲۷} دِستی پادشاه جَلاد ره ریی کد و امر کد که سر یحیی ره بیره. او رفته د بندی خانه سر یحیی ره از تن شی جدا کد ^{۲۸} و سر شی ره د یگ پطنوس اُورده د دختر دد و دختر او ره د آبه خُو دد. ^{۲۹} وختیکه شاگردای یحیی ای خبر ره شنید، اونا آمد و جسد شی ره بُرده د یگ قبر دفن کد.

نان ددو د پنج هزار نفر

^{۳۰} رسول دُو باره د گِرد عیسی جم شد و پگ چیزای ره که کد و تعلیمی ره که دد دزو نقل کد. ^{۳۱} او دزوا گُفت: "شمو تنهای خُو د یگ جای گوشه بیید و کم وری دمراسی کُید. ^{۳۲} چون کلو مردم میمد و مورفت و اونا حتی بِلده نان خوردو وخت نَدشت.

۳۲ پس اونا تنهای خُو دَ کِشتی سوار شُدِه دَ یِگ جای گوشه رفت. ۳۳ مگم غدر کسا اونا ره دَ حالِ رفتو دید و اونا ره شِخت و از تمامِ شارای پای‌پیده امو سو ریی شُد و ازوا کده پیش دَ اونجی رسید.

۳۴ امی که عیسی از کِشتی تا شُد، جمعیت کُنه ره دید و دل شی دَ حالِ ازوا سوخت، چراکه اونا رقمِ گوسپندوی بے چوپو بود. پس او شروع کد که چیزای کلو دزوا تعلیم بدیه.

۳۵ ازی که روز تیر شُد، یارای شی دَ پیشِ ازو آمده گُفت: "اینجی بیابو آسته و روز ام ناوخت شُدِه. ۳۶ امیا ره رُخصت کُو که دَ منطقه های گرد-و-بر و آغیلا بوره و یگو چیز بلده خُو خریده بخوره." ۳۷ مگم او دَ جوابِ ازوا گُفت: "خودون شمو بلده ازوا یگو چیز بدید که بخوره." اونا دَزُو گُفت: "آیا مو رفته دُوصد دینار ره نان بخری تا بلده ازیا بدی که بخوره؟" ۳۸ او دَزُوا گُفت: "چند نان دَرید؟ بورید و بنگرید." اونا رفته معلومات گرفت و گُفت: "پنج نان و دُو ماهی." ۳۹ اوخته دزوا امر کد که پگِ مردُم ره دُل دُل دَ بله سوزه ها بشندنه. ۴۰ پس مردُم دَ دُل های صد نفری و پنجاه نفری شِشت. ۴۱ اوخته عیسی امو پنج نان و دُو ماهی ره گرفته سون آسمو توخ کد و شکرگزاری کده نان ها ره توته کد و دَ یارای خُو دد تا دَ پیشِ مردُم بیله؛ و امو دُو ماهی ره ام دَ بینِ ازوا تقسیم کد. ۴۲ پگِ مردُم خورد و سیر شُد ۴۳ و یارا توته-و-پرچه نان و ماهی ره که جم کد دوازده سبَد پُر شُد. ۴۴ کسای که نان خورد، تقریباً پنج هزار مرد بود.

راه رفتو دَ بله آو دریا

۴۵ عیسی فوری یارای خُو ره وادار کد که دَ کِشتی سوار شُنه و پیشلونِ ازو دَ او طرفِ دریا دَ بیت صیدا بوره تا خود شی امو جمعیت ره رُخصت کُنه. ۴۶ بعد از خُدَا حافظی قد مردُم، او بلده دُعا کدو دَ بله یگ کوه رفت. ۴۷ وختیکه شام شُد، کِشتی دَ مینکلِ دریا رسید و عیسی تنهای خُو دَ خُشکی بود. ۴۸ او دید که یارای شی کِشتی ره دَ سختی حرکت میدیه، چون باد از دمِ روی ازوا میزد. پس او تقریباً دَ پیره چارمِ شاو^a دَ رویِ او دریا راه رفته سون ازوا آمد و میخواست که از بغل ازوا تیر شُنه. ۴۹ مگم وختی اونا دید که او دَ رویِ دریا راه مورِه، اونا فکر کد که ارواح آسته و چیغ زد، چون پگِ ازوا او ره دیده ترس خورد. مگم او فوری قد ازوا دَ توره گُفتو شُد و گُفت: "باجرات بشید؛ ما آستم، ترس نخورید." ۵۱ اوخته او قد ازوا دَ کِشتی سوار شُد و باد آرام شُد. اونا کاملاً خيرو شُد، ۵۲ چراکه معجزه نان ره پی نبرُد، بلکه دل های ازوا سخت شُد.

شفا ددون ناجورا دَ گنيسارت

۵۳ وختی اونا از دریا تیر شُد، دَ سرزمینِ گنيسارت آمد و دَ اونجی لنگر اندخته کِشتی ره ایسته کد. ۵۴ امی که اونا از کِشتی بُرو آمد، مردُم فوری عیسی ره شِخت ۵۵ و دَ عَجَله دَ سرتاسرِ امزو منطقه رفت و ناجورا ره دَ بله توشکا ایسته دَ هر جای که شنید عیسی دَ اونجی آسته، بُرد. ۵۶ و دَ هر جایی که عیسی مورفت یعنی دَ آغیلا، شارای و اطراف، مردُم ناجورا ره دَ چار راهی ها می‌ایشت و دَ پیشِ ازو غدر-و-زاری مُوکد که بلده ازوا اجازه بدیه تا دَ دامونِ چپن شی دست بزنه و هر کسی که دست میزد شفا پیدا مُوکد.

دَ باره پاکي و نجاست

۱ دَ امزو عیت فریسیا و بعضی عالمای دین که از اورشلیم آمدد دَ گردِ عیسی جم شُد. ۲ اونا دید که بعضی از یارای شی قد دستای ناپاک، یعنی ناشسته نان موخوره. ۳ خودون فریسیا، بلکه تمام یهودیا تا دستای خُو ره خوب نشیبه،

^a ۶:۴۸ یعنی بین ساعت سه و شش صبح.

نان نمُوخوره و دَ امزی رقم رسم-و-رَواجِ بابِه کَلونای خُو ره نِگاه مونه؛^۴ مثلاً، اونا وختیکه از بازار مییه تا خود ره نَشیه چیز نمُوخوره. امچنان غَدَر رَواجِ های دِیگه ام آسته که اونا نِگاه مونه، مثلاً شُشتون پیله ها، دیگ ها، آفتوه ها، ظرفای میسی و تخت ها.^۵ اوخته فریسیا و عالمای دین ازو پُرسان کد: ”چرا یارای تو دَ مطابقِ رسم-و-رَواجِ بابِه کَلونای مو رفتار نمونه، بلکه قد دِستای ناپاک نان مُوخوره؟“

^۶ اُو دَ جوابِ ازوا کُفت: ”اشعیای نَبی دَ باره شُمو ریاکارا دُرست پیشگویِی کده، امو رقم که نوشته شده:

ای مردُم قد لبای خُو دَز مه احترام مونه،

مگم دل های شی از مه دُور آسته؛

^۷ اونا بے فایده مَره پرستیش مونه،

چون اونا رسم-و-رَواجی ره تعلیم میدیه

که اصولِ انسانی آسته.

^۸ شُمو احکامِ خُدا ره نادیده گرفته رسم-و-رَواجِ انسانی ره محکم میگیرید. ”^۹ امچنان دَزوا کُفت: ”شُمو احکامِ خُدا ره دَ آسانی باطل مونیید تا رسم-و-رَواجِ خُو ره دَ جای بیرید. ”^{۱۰} چون موسی کُفته: ”آته و آبه خُو ره احترام کُو و هر کسی که دَ آته و آبه خُو دو-و-دشنام بدیه، باید کُشته شنه. ”^{۱۱} مگم شُمو مَوکید: ”اگه یگ نفر دَ آته یا آبه خُو بگیه، ”امو کومک که از دِستِ ازمه دَز شُمو میرسید، دَ خُدا وَقَف شد. ”^{۱۲} اوخته شُمو دِیگه اُو ره نمیلید که یگو کار بلده آته یا آبه خُو انجام بدیه. ”^{۱۳} دَ امزی رقم شُمو کلامِ خُدا ره دَ وسیله رسم-و-رَواجِ خُو که جاری کدید باطل مونیید و ازی رقم کارا غَدَر مونیید.

^{۱۴} اوخته عیسی بسم جمعیتِ مردُم ره کوی کده دَزوا کُفت: ”پگ شُمو دَز مه گوش بدید و بُفامید: ”^{۱۵} هیچ چیزی دَ برونِ انسان نییه که دَ داخلِ شی بوره و اُو ره نَجِس کُنه، بلکه چیزی که از داخلِ شی بُر موشه، اونا آسته که اُو ره نَجِس مونه. ”^{۱۶} [هر کسی که گوش شنوا دره، گوش بگیره.]^a

^{۱۷} وختیکه از پیش جمعیتِ مردُم دَ خانه دَر آمد، یارای شی معنای مثل ره ازو پُرسان کد. ”^{۱۸} اُو دَزوا کُفت: ”آیا شُمو ام پی نمورید؟ آیا نموفامید که هر چیزی که از بُرو دَ داخلِ انسان موره، نمیتنه اُو ره نَجِس کُنه؟ ”^{۱۹} چون خوراک دَ قلبِ شی داخلِ نموشه، بلکه دَ معده موره و بعد ازو دَ کنار آب پورته موشه. ” دَ امزی رقم اُو تمام خوراک ها ره پاک اعلان کد. ”^{۲۰} و اُو اِدامه دده کُفت: ”چیزی که از وجودِ انسان بُر موشه، امو انسان ره نَجِس مونه، ”^{۲۱} چون از دُرون، از دلِ انسان آسته که اینی چیزا بُر موشه: فکرای بد، فسادِ اخلاقی، دُزی، قتل،^{۲۲} زنا، طمع، شرارت، فریب، شهوتِ پرستی، حسادت، تهمت، کبر-و-غرور و لودگی. ”^{۲۳} پگ امزی چیزی بد از داخلِ بُر موشه و انسان ره نَجِس مونه.

ایمانِ یگ خاتونِ غیرِ یهود

^{۲۴} عیسی اُونجی ره ایله کده دَ سرزمینِ صُور رفت و دَ یگ خانه داخل شد؛ اُو نمیخاست که کس خبر شنه، و له تَنبست که تاشه بُمنه. ”^{۲۵} اوخته یگ خاتو که دُخترِ ریزه شی روحِ ناپاک دشت، امی که دَ باره عیسی شنید، فوری آمده خود ره دَ پیش پایای شی اندخت. ”^{۲۶} امو خاتو یگ یونانی و از فنیقیه سوره بود. اُو دَ پیشِ عیسی عذر-و-زاری کد که جن ره از دُختر شی بُر کُنه. ”^{۲۷} عیسی دَزو کُفت: ”بیل که اول بچکیچا سیر شنه، چون خوب نییه که نان بچکیچا ره بگیری و دَ پیش سگا پورته کنی. ”^{۲۸} لیکن امو خاتو دَ جواب شی کُفت: ”یا مولا، و له حتی سگا ام از میدگی های که از دسترخون

^a ۷:۱۶ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره.

بچکیچا موفته، مۇخوره. " ۲۹ عیسی دَزُو كُفْت: "بورو، بخاطر كُفتون امزی توره تو، جن از دُختر تُو بُر شُد. " ۳۰ وختیکه امو خانو خانه خُو رفت، دید که دختر شی د بِلَه جاگه خاو آسته و جن ازو بُر شُد.

آدم کر-و-گنگه شفا پیدا مونه

۳۱ اوخته عیسی از منطقه صور بُر شُد و از راه صیدون از مینکل سرحد دیکاپولیس د دریای جلیلیه آمد. ۳۲ د اونجی مردم یگ آدم کر ره د پیش عیسی آورد که زیون شی بند موشد و اونا د پیش عیسی عذر-و-زاری کد که دست خُو ره د بِلَه ازو آدم بیلَه. ۳۳ اوخته عیسی او ره از مینکل جمعیت کشیده د یگ گوشه بُرد و کلکای خُو ره د گوشای ازو ایشت و لعاب دان خُو ره د زیون شی ملید ۳۴ و سون آسمو توخ کده یگ آه کشید و دَزُو كُفْت: "اِفْتَح!" یعنی "وازشو!" ۳۵ فوری گوشای ازو واز شُد و بندش زیون شی از بین رفت و او صحیح توره كُفْت. ۳۶ اوخته عیسی دزوا امر کد که دزی باره د هیچ کس نقل نکنه، مگم هر چیقس کلوتر اونا ره منع کد، اونا کلوتر امو توره ره تیت کد. ۳۷ مردم بے اندازه خيرو شُد و موكُفْت: "او تمام کارا ره د خوبی انجام دده. او حتی کر ها ره شنوا مونه و گنگه ها ره د توره گفتو میره."

نان ددو د چار هزار نفر

۱ د امزو روزا بسم یگ جمعیت کته جم شد و ازی که بلده خوردو چیز نداشت عیسی یارای خُو ره کوی کده دزوا كُفْت: ۲ "دل مه د حال امزی جمعیت موسوزه، چون سه روز شده که قد ازمه آسته و هیچ چیز بلده خوردو ندره. ۳ اگه اونا ره گشنه د خانه های شی ری کنم، اونا د بین راه از حال موره، چراکه بعضی ازوا از راه دور آمده. " ۴ یارای شی د جواب ازو كُفْت: "کی میتنه امیا ره دمزی بیابو از نان سیر کنه؟" ۵ عیسی ازوا پرسان کد: "چند نان درید؟" اونا كُفْت: "هفت نان." ۶ پس د جمعیت مردم امر کد که د روی زمی بشینه. اوخته امو هفت نان ره گرفته شکرگزاری کد و ثوئه کده د یارای خُو دد تا د پیش جمعیت مردم بیلَه؛ و اونا ایشت. ۷ اونا چند ماهی ریزه ام دشت. عیسی اونا ره ام برکت دد و امر کد که د پیش مردم بیلَه. ۸ پگ ازوا خوردو سیر شُد و اونا ثوئه-و-پرچه باقی منده ره که جم کد، هفت سبد پر شُد. ۹ تعداد ازوا تقریباً چار هزار نفر بود. بعد ازو عیسی اونا ره رخصت کد ۱۰ و خود شی دستی قد یارای خُو د کشتی سوار شُد و د منطقه دلمانوته رفت.

فریسیا معجزه طلب مونه

۱۱ اوخته فریسیا آمد و جر-و-بحث ره قد عیسی شروع کد و از روی آزمایش تقاضای معجزه آسمانی کد. ۱۲ او از دل خُو یگ آه کشید و كُفْت: "چرا ای نسل معجزه طلب مونه؟ ما حقیقت ره دز شمو موكُفْم، هیچ معجزه بلده امزی نسل نشو دده نموشه." ۱۳ و اونا ره ایله کده پس د کشتی ششت و د او طرف دریا رفت.

خمیرمایه فریسیا و هیروودیس

۱۴ د امزو غیت یارا پرمشت کدد که نان بگیریه و د کشتی ام کلوتر از یگ نان قد خُو نداشت. ۱۵ اوخته عیسی اونا ره باخبر کده كُفْت: "باخبر بشید که از خمیرمایه فریسیا و خمیرمایه هیروودیس احتیاط کنید." ۱۶ پس اونا قد یگدیگه خُو كُفْت: "ای ره از خاطری كُفْت که نان ندره." ۱۷ عیسی ای ره پی برده دزوا كُفْت: "چرا د باره ازی که نان ندرید د بین خُو توره موكُفید؟ آیا هنوز ام پی نموبرید و نموفامید؟ آیا دل های شمو سخت آسته؟" ۱۸ آیا شمو چیم درید و لے نمینگرید و گوش درید و لے نمیشنوید؟ آیا د یاد شمو نیبه؟ ۱۹ وختیکه امو پنج نان ره بلده پنج هزار نفر ثوئه کدم، از ثوئه-و-پرچه که جم کدید چند سبد پر شُد؟" اونا كُفْت: "دوازده سبد." ۲۰ او كُفْت: "وختیکه هفت نان ره بلده چار هزار نفر ثوئه کدم،

از ثوئه-و-پرچه که جم کدید چند سبد ره پُر کدید؟ " اونا گُفت: " هفت سبد. " ۲۱ پس عیسی دزوا گُفت: " آیا تا هنوز ام نَموفامید؟ "

شفا دَدونِ یگ آدم کور دَ بیت صیدا

۲۲ وختی اونا دَ بیت صیدا آمد، مردُم یگ آدم کور ره دَ دیرِ عیسی اُورد و دَ پیش شی عُدز-و-زاری کد که دِست خُو ره دَ بله اُزو بیله. ۲۳ او از دِستِ امزو آدم کور گِرِفت و او ره از آغیل بُرو بُرد. بعد اُزو چیمای شی ره لُعبانِ دان کد و دِستای خُو ره دَ بله اُزو ایشته از شی پُرسان کد: " آیا کدُم چیز مینگری؟ " ۲۴ او باله توخ کده گُفت: " مردُم ره مینگرم که مثلِ درختا وَری معلوم موشه و راه میگرده. " ۲۵ عیسی بسم دِستای خُو ره دَ بله چیمای اُزو اِشت. اوخته او دَقیق توخ کد و بینایی شی پس آمد و او تمام چیزا ره روشو-و-واضح دید. ۲۶ پس عیسی او ره دَ خانه شی ری کده گُفت: " دَ امزو آغیل نرو. "

اقرارِ پترُس دَ باره مسیح

۲۷ عیسی و یارای شی دَ آغیلای منطقه قیصریه فیلیپس رفت. او دَ بین راه از یارای خُو پُرسان کده گُفت: " مردُم مَره کی میدنه؟ " ۲۸ اونا دَ جواب شی گُفت: " بعضی ها مَوگیه یحیای تعمید دهنده؛ و بعضی های دیگه مَوگیه الیاس پیغمبر و بعضی های دیگه یکی از پیغمبرا. " ۲۹ او ازوا پُرسان کد: " شُمو مَره کی میدنید؟ " پترُس دَ جواب شی گُفت: " تو مسیح آستی. " ۳۰ پس عیسی دزوا امر کد که دَ باره اُزو دَ هیچ کس چیز نگیه.

عیسی دَ باره مرگ خُو پیشگویی مونه

۳۱ اوخته او شروع دَ تعلیم دَدونِ ازوا کد و گُفت: " لازم آسته که «باچه انسان» زنج-و-عذابِ کلو بنگره و دَ وسیله ریش سفیدا، پیشوا یونِ عالی مقام و عالمای دین رد شده کشته شنه و بعد از سه روز دُوباره زنده شنه. " ۳۲ عیسی امی توره ره واضح گُفت؛ و پترُس او ره دَ یگ گوشه بُرد و شروع کد که او ره منع کنه. ۳۳ مگم عیسی پس دُور خورد و سُون یارای خُو توخ کده پترُس ره سرزنش کد و گُفت: " از مه دُور شو، ای شیطو! چراکه فکر تو دَ چیزای الهی نییه، بلکه دَ چیزای انسانی آسته. "

۳۴ اوخته عیسی جمعیتِ مردُم ره قد یارای خُو کوی کد و دزوا گُفت: " اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه، باید خود ره انکار کنه و صلیب خُو ره باله کده از پشتِ ازمه بییه. " ۳۵ چون هر کسی که بخایه جان خُو ره نجات بدیه، او ره از دِست میدیه؛ مگم هر کسی که جان خُو ره بخاطرِ ازمه و خوشخبری از دِست بدیه، او ره نجات میدیه. ۳۶ بلده انسان چی فایده دَره که تمام دُنیا ره دَ دِست بیره، مگم جان خُو ره از دِست بدیه؟ ۳۷ یا انسان دَ عوضِ جان خُو چیزخیل دده میتنه؟ ۳۸ پس هر کسی که از مه و از تورای مه دَ مینکلِ امزی نسلِ زناکار و گناهکار ننگ دشته بشه، «باچه انسان» ام وختیکه دَ بزرگی-و-جلالِ آته خُو قد ملایکه های مُقدّس مییه اُزو ننگ مونه.

۱ او دزوا گُفت: " ما حقیقت ره دز شُمو مَوگم، بعضی کسای که دَ اینجی ایسته یه تا پادشاهی خُدا ره که قد قدرت مییه ننگره، مَره مرگ ره نَمیچشه. "

تبدیلی شکلِ عیسی

۲ بعد از شش روز عیسی پترُس، یعقوب و یوحنا ره گِرِفت و تنها اونا ره قد خُو دَ بله یگ کوه قیل بُرد. دَ اونجی شکل عیسی دَ پیش رُوی ازوا تبدیل شد ۳ و کالای شی رقمِ برف وَری بیخی سفید شد، دَ اندازه که هیچ کس دَ رُوی زمی نَمیتنه کالا ره اوقس سفید کنه. ۴ اوخته الیاس قد موسی بلده ازوا ظاهر شد و اونا قد عیسی توره مَوگفت. ۵ پس پترُس دَ عیسی

گفت: "استاد، کلو خوب آسته که مو د اینجی آستی. اجازه بدی که سه سایبان جور کنی: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسی و یگ بلده ایلاس." ^۶ او نمیدانست که چیز خیل بگیه، چراکه اونا غدر ترس خوردد. ^۷ اوخته یگ اور د بله ازوا سایه کد و از اور یگ آواز آمده گفت: "اینمی باچه دوست دشتنی مه آسته، از آید شی شنید." ^۸ بے بلغه وختی اونا چار طرف خو ره توخ کد، هیچ کس ره قد خو ندید بغير از عیسی و بس.

^۹ وختیکه اونا از کوه تاه میمد، عیسی دزوا امر کد که د باره چیزی که اونا دیده د هیچ کس نقل نکنه تا زمانی که «باچه انسان» از مرده ها دوباره زنده نشده. ^{۱۰} پس اونا امی توره ره د پیش خودون خو نگاه کد و از یگدیگه خو سوال موکد که امی «از مرده ها دوباره زنده شدو» چی معنی دشته بشه.

^{۱۱} اوخته اونا از عیسی پرسان کده گفت: "چرا عالمای دین موگیه که ایلاس باید اول ببیه؟" ^{۱۲} او د جواب ازوا گفت: "دزست آسته که ایلاس اول میبه تا تمام چیزا ره اصلاح کنه. ولے د باره «باچه انسان» چطور نوشته شده که او باید غدر رنج بنگره و تحقیر-وتوهین شنه؟" ^{۱۳} مگم ما دز شمو موگم که ایلاس گاه آمد و اونا هر چیزی که خاست د حق ازو کد، امو رقم که د باره شی نوشته شدد.

باچه جندی شفا پیدا مونه

^{۱۴} وختیکه اونا د پیش دیگه یارا رسید، یگ جمعیت کته ره د گرد ازوا دید و بعضی عالمای دین قد ازوا جر-و-بحث موکد. ^{۱۵} امی که مردم عیسی ره دید، پگ شی غرق حیرت شد و دویده دویده آمد تا قد ازو منده نشی کنه. ^{۱۶} اوخته عیسی ازوا پرسان کد: "د باره چیز خیل قد ازوا جر-و-بحث مونیید؟" ^{۱۷} یگ آدم از مینکل جمعیت مردم د جواب شی گفت: "استاد، ما باچه خو ره د پیش ازتو آوردیم؛ او گرفتار یگ روح ناپاک آسته که او ره گنگه کده. ^{۱۸} هر وختیکه او ره میگیره، او ره د زمی میندزه و از دان شی قف بر موشه و او دندونای خو ره میخیه و شخک مومنه. ما از یارای تو خواهش کدم که روح ناپاک ره بر کنه، مگم اونا نتنست." ^{۱۹} عیسی د جواب ازوا گفت: "ای نسل بے ایمان! تا کی ما قد شمو بشم و تا کی شمو ره تحمل کنم؟ او ره پیش ازمه بیرید." ^{۲۰} اونا او ره د پیش عیسی آورد. امی که روح ناپاک عیسی ره دید، فوری د بله امزو باچه حمله آورد و او د زمی افتده تو-و-پیچ خورد و از دان شی قف بر شد. ^{۲۱} عیسی از آته شی پرسان کد: "چیقس دیر شده که امی تکلیف ره دره؟" او گفت: "از ریزگی." ^{۲۲} امی روح ناپاک غدر وختا او ره د آتش و او میندزه تا او ره نابود کنه. آلی اگه یگو کار میتنی، د حال ازمو رحم کده مو ره کومک کو. ^{۲۳} عیسی دزو گفت: "اگه پنتی ایمان بیرى، بلده کسی که ایمان دره تمام چیزا مومکن آسته." ^{۲۴} آته امزو باچه فوری چیغ زده گفت: "ما ایمان میرم؛ د باره بے ایمانی مه دز مه کومک کو!" ^{۲۵} وختی عیسی دید که جمعیت مردم د گرد ازو د زودی جم موشه، او د بله روح ناپاک هیبت کده دز شی گفت: "ای روح کر و گنگه، دز تو حکم مومم که ازو بر شو و دیگه هرگز د پوست ازو داخل نشو." ^{۲۶} اوخته روح ناپاک چیغ زد و باچه ره یگ تکان سخت دده بر شد و امو باچه مثل مرده جور شد، د اندازه که غدر کسا گفت: "او مرده." ^{۲۷} مگم عیسی از دست شی گرفته او ره باله کد و او سر پای خو ایسته شد. ^{۲۸} وختی عیسی د خانه داخل شد، یارای شی د تنهایی ازو پرسان کد: "چرا مو نتنستی او ره بر کنی؟" ^{۲۹} او دزوا گفت: "ای رقم روح د وسیله هیچ چیز بر نموشه، جز د وسیله دعا."

عیسی بسم د باره مرگ خو پیشگویی مونه

^{۳۰} عیسی و یارای شی ازونجی بر شده رفت و از جلیلیه تیر شد. او نمیخواست که کس خبر شنه، ^{۳۱} چون او د یارای خو تعلیم میدد و دزوا موگفت: "«باچه انسان» د دست مردم تسلیم موشه و اونا او ره موکشه و سه روز بعد از کشته شدو دوباره زنده موشه." ^{۳۲} مگم اونا مقصد توره شی ره نفامید و ترس خورد که ازو پرسان کنه.

بحث د باره بزرگی

۳۳ اوخته اونا د کفرناحوم آمد و غیبتیکه اونا د خانه بود، عیسی از یارای خو پُرسان کد: "د بین راه د باره چیزخیل قد یگدیگه خو جر-و-بحث مودید؟" ۳۴ اونا چپ مند، چراکه د راه قد یگدیگه خو جر-و-بحث مودک که د مینکل ازوا کی بزرگتر آسته. ۳۵ عیسی ششت و امو دوازده یار ره کوی کده دزوا گُفت: "هر کسی که میخایه اول بشه، او باید آخر پگ و غلام پگ بشه." ۳۶ اوخته او یگ بچکیچه ره گرفت و او ره د مینکل ازوا ایستلجی کد و او ره د بغل خو گرفته دزوا گُفت: ۳۷ "هر کسی که یکی امزی بچکیچا ره د نام ازمه قبول کنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کده، نه مَره، بلکه امو ره قبول کده که مَره ربی کده."

هر کسی که مخالف مو نییه قد ازمو آسته

۳۸ یوحنا گُفت: "استاد، مو یگ نفر ره دیدی که د نام ازتو جنیات ره بر مودک و مو او ره منع کدی، چراکه او از جم ازمو نبود." ۳۹ لیکن عیسی گُفت: "او ره منع نکنید، چون هیچ کس نمیتنه که د نام ازمه یگ معجزه کنه و یگ لحظه بعد د باره ازمه بد بگیه." ۴۰ چون کسی که د ضد مو نییه، او قد ازمو یه. ۴۱ هر کسی که دز شمو د نام ازمه یگ پیله او بدیه که وچی کنید فقط بخاطری که د مسیح تعلق درید، ما حقیقت ره دز شمو مومگ که او بے اجر نمونه.

اخطار د وسوسه کننده ها

۴۲ هر کسی که باعث گمراهی یکی امزی ریزه گینا شنه که دز مه ایمان دره، بلده ازو بهتر آسته که یگ سنگ آسیا د گردون شی اوزو شده د دریا پورته شنه. ۴۳ پس اگه دست تو باعث موشه که تو گمراه شنی او ره قطع کو، چون بلده تو بهتر آسته که چننه د زندگی ابدی داخل شنی نسبت دزی که قد دو دست د دوزخ بفتی، د آتش گل ناشدنی، ۴۴ [د جایی که کرم شی نمومره و آتش گل نموشه]. ۴۵ a اگه پای تو باعث موشه که تو گمراه شنی، او ره قطع کو، چون بلده تو بهتر آسته که لنگ د زندگی ابدی داخل شنی نسبت دزی که قد دو پای د دوزخ پورته شنی، ۴۶ [د جایی که کرم شی نمومره و آتش گل نموشه]. ۴۷ b اگه چیم تو باعث موشه که تو گمراه شنی، او ره بر کو، چون بلده تو بهتر آسته که قد یگ چیم د پادشاهی خدا داخل شنی، نسبت دزی که قد دو چیم د دوزخ پورته شنی، ۴۸ [د جایی که کرم شی نمومره و آتش گل نموشه]. ۴۹ چون تمام کسا قد آتش نمکی موشه. ۵۰ † نمک خوب آسته، لیکن اگه نمک شوری خو ره از دست بدیه، چطور میتنه که مَره شی پس بییه؟ شمو د خودون خو نمک دشته بشید و قد یگدیگه خو د صلح-و-صفا زندگی کنید."

د باره طلاق

۱ عیسی اونجی ره ایله کد و د منطقه یهودیه و او طرف دریای اردن رفت. جمعیت مردم بسم د گرد ازو جم شد و او مطابق عادت خو باز ام اونا ره تعلیم دد. ۲ دمرو غیت بعضی فریسیا آمد و بلده آزمایش ازو پُرسان کد: "آیا بلده یگ مرد روا آسته که خاتون خو ره طلاق بدیه؟" ۳ عیسی د جواب ازوا گُفت: "موسی دز شمو چی حکم دده؟" ۴ اونا گُفت: "موسی اجازه دده که یگ مرد یگ طلاق نامه

^a ۹:۴۴ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره. ^b ۹:۴۶ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره.

‡ ۹:۴۹ لاویا ۱۳:۲

نوشته كُنه و خاتون خُو ره ايله بديه. " ۵ اوخته عیسی دَزوا گُفت: "موسیٰ بخاطرِ سنگدلی شُمو ای حُکم ره بلده شُمو نوشته كد. ۶ مگم از شُرُوع خِلَقَت خُدا اونا ره مَرِد و زَن خَلق كد. ۷ امزی خاطر مرد، آته و آبه خُو ره ايله كده قد خاتون خُو یگجای موشه ۸ و هر دُوی شی یگ جسم موشه. ۹ پس چیزى ره كه خُدا یگجای كده، انسان نَباید جدا كُنه. " ۱۰ وختی اونا دَ خانه بُود، یارا بسم دَزی باره از عیسی سوال كد. ۱۱ اُو دَزوا گُفت: "هر كسی كه خاتون خُو ره طلاق بدیه و قد یگ خاتونِ دیگه توی كُنه، اُو دَ حق خاتون خُو زنا مونه. ۱۲ و اگه یگ خاتو شُوی خُو ره طلاق بدیه و قد یگ مردِ دیگه توی كُنه، اُو ام زناكارى مونه. "

عیسیٰ بچكیچای ریزه ره بركت میدیه

۱۳ دَمَرُو غَیْت مَرْدُم بچكیچای ریزه ره دَ پیشِ عیسیٰ اُورد تا دَ سرِ ازوا دِست بیله؛ مگم یارا اونا ره سرزنش كد. ۱۴ وختیکه عیسیٰ ای كار ره دید، قار شُد و دَزوا گُفت: "بیلید كه بچكیچای ریزه پیشِ ازمه بییه و اونا ره مَنع نَكُنید، چراكه پادشاهی خُدا دَمزی رقم كسا تعلق دَره. ۱۵ ما حقیقت ره دَز شُمو مَوگم، هر كسی كه پادشاهی خُدا ره رقم یگ بچكیچه ریزه قَبُول نَكُنه، اُو هرگز دَزشی داخل نَموشه. " ۱۶ اوخته بچكیچا ره دَ بَغْل خُو گِرِفْت و دِستای خُو ره دَ سرِ ازوا ایشته اونا ره بركت دَد.

آدم سرمایه‌دار و زندگی ابدی

۱۷ وختیکه عیسیٰ دَ راه مورفت، یگ آدم دَویده دَویده اَمَد و دَ پیشِ اَزُو زانو زده اَزُو پُرسان كد: "ای اُستادِ نیک، ما چیز كار كُنم تا صاحبِ زندگی ابدی شُنم؟" ۱۸ عیسیٰ اَزُو پُرسان كد: "چرا مَره نیک مَوگی؟ هیچ كس نیک نیسته بَغیر از خُدا و بَس. ۱۹ تُو احكامِ شریعت ره میدنی كه مَوگه: 'قتل نَكُو، زنا نَكُو، دُزی نَكُو، شاهدی دروغ نَدی، فَریب‌کاری نَكُو، آته و آبه خُو ره احترام كُو. "' ۲۰ اُو آدم دَ جواب شی گُفت: "اُستاد، ما پگ امزیا ره از ریزگی خُو دَ جای اُوردم. " ۲۱ عیسیٰ سُون اَزُو توخ كده اُو ره مَحَبَت كد و دَزُو گُفت: "یگ چیز كم دَری؛ بورُو، هر چیزی كه دَری سَودا كُو و پِسیه شی ره دَ غَرِیبا بدی؛ اوخته تُو دَ عالمِ باله صاحبِ یگ گنج موشی. بعد اَزُو بیه و از مه پِیروی كُو. " ۲۲ مگم بخاطرِ امزی توره لب-و-رُوی شی اوزو شُد و اُو عَمگی شُدِه اَزونجی رفت، چراكه اُو مال-و-دولتِ كَلو دَشت.

۲۳ اوخته عیسیٰ چارَدور خُو ره توخ كده دَ یارای خُو گُفت: "چیقس سخت آسته كه آدمای دَوْلتمند دَ پادشاهی خُدا داخل شُنه!" ۲۴ یارا امزی تورای شی حَیرو مَنَدُد، مگم عیسیٰ بسم دَزوا گُفت: "ای بچكیچا، داخل شُدو دَ پادشاهی خُدا چیقس سخت آسته! ۲۵ تیر شُدون اُشتر از نیفه سیزو آسوتر آسته نَسَبَت دَ داخل شُدونِ آدمِ دَوْلتمند دَ پادشاهی خُدا. " ۲۶ اونا بے اندازه حَیرو شُدُد و قد یگدیگه خُو مَوگُفت: "پس کی میتنه نجات پیدا كُنه؟" ۲۷ عیسیٰ سُون ازوا توخ كده گُفت: "بلده انسان ناممكن آسته، مگم نه بلده خُدا، چراكه بلده خُدا پگ چیزا مُمکن آسته. "

۲۸ پترس دَ توره گُفتو شُد و دَزُو گُفت: "مو تمام چیز خُو ره ايله كدے و از تُو پِیروی مونی. " ۲۹ عیسیٰ گُفت: "ما حقیقت ره دَز شُمو مَوگم، هیچ كسی ره پیدا نَمیتنید كه خانه یا برارو یا خوارو یا آته یا آبه یا بچكیچا یا زمین خُو ره بخاطرِ ازمه و خوشخبری ايله كُنه، ۳۰ و دَ ای دُنیا صد برابر خانه ها، برارو، خوارو، آبه‌گو، بچكیچا و زمینا ره قد آزار-و-اَدِیت قتی دَ دِست نیره و دَ عالمی كه مییه صاحبِ زندگی ابدی نَشنه. ۳۱ مگم غَدَر كسای كه اول آسته آخر موشه و آخرها اول. "

سومنه پیشگویی عیسی د باره مرگ شی

۳۲ عیسی و یارای شی د راه بود و سون باله طرف اورشلیم مورفت و عیسی پیش پیش ازوا ری بود. یارا حیرت زده شد و کسای که از پشت ازوا میمد، ترس خوردند. عیسی امو دوازده ره بسم د یگ گوشه برد و شروع کد که دزوا بگیه که چیز خیل د بله شی میبه ۳۳ و گفت: «اینه، مو د اورشلیم موری و «باچه انسان» د دست پیشوایون عالی مقام و عالمای دین تسلیم موشه و اونا او ره محکوم د مرگ مونه و د دست مردمای غیر یهود تسلیم مونه؛ ۳۴ اونا او ره ریشخند کده د بله شی تف میندزه و او ره قمچی میزنه و موکشه، و له د روز سوم^b او دوباره زنده موشه.»

درخواست یعقوب و یوحنا

۳۵ یعقوب و یوحنا باچه های زیدی د پیش عیسی آمد و گفت: «استاد، مو میخاهی هر چیز که از تو درخواست کنی، تو بلده مو انجام بدی.» ۳۶ او دزوا گفت: «چی میخاهید که بلده شمو انجام بدم؟» ۳۷ اونا دزوا گفت: «اجازه بدی که د بزرگی جلال تو یگ مو د دست راست و دیگه مو د دست چپ تو بشینی.» ۳۸ عیسی دزوا گفت: «شمو نمیدنید که چیز خیل طلب مونیید. آیا میتنید از جامی وچی کنید که ما وچی مونم، یا غسل تعمیدی ره بگیرید که ما قد شی غسل تعمید دده موشم؟» ۳۹ اونا د جواب شی گفت: «آره، میتنی.» عیسی دزوا گفت: «درست آسته، از جامی که ما وچی مونم، شمو ام وچی مونیید و غسل تعمیدی ره که ما میگیرم، شمو ام قد ازو غسل تعمید دده موشید؛ ۴۰ مگم ششتو د دست راست یا چپ مه د اختیار ازمه نییه، بلکه بلده کسای آسته که بلده ازوا آماده شده.»

۴۱ وختیکه ده یار دیگه ای توره ره شنید، اونا د بله یعقوب و یوحنا قار شد. ۴۲ اوخته عیسی اونا ره کوی کد و دزوا گفت: «شمو میدنید که د مینکل مردمای غیر یهود کسای که حکمران حساب موشه، اونا د بله ازوا باداری مونه و کته کلونای ازوا د بله ازوا جبر-و-ستم موکته. ۴۳ مگم د بین ازشمو باید ای رقم نبشه، بلکه هر کسی که د مینکل شمو میخایه کته بشه، باید خدمتگار شمو بشه. ۴۴ و هر کسی که د مینکل شمو میخایه پیش قدم بشه، باید غلام پگ بشه. ۴۵ چون «باچه انسان» نمده که خدمت شنه، بلکه تا خدمت کنه و جان خو ره د راه غدر کسا فدا کنه.»

شفا ددون بارتیمائوس کور

۴۶ پس اونا د شار اریحا آمد. د حالیکه عیسی قد یارای خو و یگ جمعیت کنه از اریحا برو مورفت، بارتیمائوس باچه تیمائوس که یگ گدایگر کور بود د بغل راه ششند. ۴۷ وختی بارتیمائوس شنید که او عیسی ناصری آسته، او د چیغ زدو شد و گفت: «ای عیسی باچه داوود، د بله مه رحم کو!» ۴۸ غدر کسا د بله ازو هیبت کد که چپ شنه، مگم او کلوتر چیغ زده گفت: «ای باچه داوود، د بله مه رحم کو!» ۴۹ اوخته عیسی ایسته شده گفت: «او ره کوی کنید.» اونا امو آدم کور ره کوی کد و دزو گفت: «باجرات بش؛ باله شو که تو ره کوی مونه.» ۵۰ او فوری چپن خو ره او سو اندخت و از جای خو پریده د پیش عیسی آمد. ۵۱ عیسی دزو گفت: «چی میخاهی که بلده تو انجام بدم؟» آدم کور دزو گفت: «استاد، ما میخایم که بسم پینا شتم.» ۵۲ عیسی دز شی گفت: «بورو؛ ایمان تو، تو ره شفا دد.» او فوراً دوباره پینا شد و از پشت عیسی د راه گت شد.

^a ۱۰:۳۲ یارا بخاطر حیرت زده شد که عیسی مسیح باوجود که د اورشلیم خطر کشته شدن شی آسته، باز ام مورفت. ^b ۱۰:۳۴

بعضی نسخه ها «بعد از سه روز» نوشته یه.

داخل شُدونِ عیسیٰ د اورشلیم

۱ وختی اونا د بیت فاجی و بیت عنیا د دامون کوه زیتون که نزدیک اورشلیم آسته رسید، عیسیٰ دُو نفر از یارای خُو ره ربی کده ۲ دزوا گُفت: ”د آغیلی که پیش روی شمو آسته، بورید و امی که دزشی داخل شُدید، دستی یگ کره الاغ ره پیدا مونیید که د اونیجی بسته یه و تا آلی ره هیچ کس د بله شی سوار نَشده؛ او ره واز کده بیرید. ۳ اگه کدم کس دز شمو بگیه، چرا ای کار ره مونیید؟ شمو بگیید: ’مولا ای ره لازم دَره و دستی د امینجی پس ربی مونه.‘ ۴ ”پس اونا رفته کره الاغ ره پیدا کد که د پالوی یگ درگه د منه کوچه بسته بُود و اونا او ره واز کد. ۵ بعضی کسای که د اونیجی ایسته بُود، دزوا گُفت: ”چیز کار مونیید، چرا کره الاغ ره واز مونیید؟“ ۶ اونا امو چیز ره گُفت که عیسیٰ دزوا گُفتد. پس دزوا اجازه دد که بُره. ۷ اوخته اونا کره الاغ ره د پیش عیسیٰ اُورد و چپن های خُو ره د پُشت شی اندخت و عیسیٰ د بله ازو سوار شُد. ۸ عدر مردم چپن های خُو ره د سر راه اوار کد و یگ تعداد دیگه شاخچه های بلگدار ره که از زمینا قطع کُدد، د راه فرش کد. ۹ کسای که پیشلون ازو مورفت و کسای که از پُشت شی میمد، چپن زده مَوگُفت:

”هوشیعانا!“^a

مبارک آسته کسی که د نام خُداوند مییه.

۱۰ مبارک آسته پادشاهی بابه کلون مو داوود که د حال امدو یه!

هوشیعانا د بلندترین جای عالم باله.“

۱۱ اوخته عیسیٰ د اورشلیم داخل شُد و د خانه خُدا رفت و چارطرف خُو سون تمام چیزا توخ کد، مگم ازی که ناوخت بُود او قد دوازده یار خو د بیت عنیا رفت.

عیسیٰ درخت انجیر ره نالت مونه

۱۲ روز دیگه شی وختیکه اونا از بیت عنیا برو امد، عیسیٰ گُشنه شُد. ۱۳ او از دُور یگ درخت انجیر پُربلگ ره دید و رفت تا شاید یگو میوه دزو پیدا کُنه. وختیکه د پیش شی رسید بغير از بلگ دزو هیچ چیز پیدا نکد، چراکه فصل انجیر نَبُود. ۱۴ اوخته د درخت گُفت: ”بعد ازی دیگه هرگز کس از میوه تو نخوره.“ و یارای شی ای ره شنید.

رفتون عیسیٰ د خانه خُدا

۱۵ بعد ازو اونا د اورشلیم امد و عیسیٰ د خانه خُدا داخل شُد د بُر کدون کسای شروع کد که د خانه خُدا خرید و فروش مَوکد. او میزای صرافا و چوکی های کوتر فروشا ره سرچپه کد ۱۶ و د هیچ کس اجازه ندد که مال خُو ره از مینکل خانه خُدا تیر کُنه. ۱۷ او د مردم تعلیم میدد و مَوگُفت: ”آیا نوشته نَشده که،
’خانه مه جای عبادت بلده تمام قوم ها گُفته موشه؟‘
مگم شمو ای ره غار دزا جور کدید.“

۱۸ وختیکه پیشوایون عالی مقام و عالِمای دین ای ره شنید، اونا د پُشت یگ فرصت بُر شُد که چطور او ره از بین بُره؛ چون اونا ازو ترس مَوخورد، چراکه پگ مردم از تعلیم شی خيرو مندُد. ۱۹ وختیکه شام شُد، عیسیٰ و یارای شی از شار برو رفت.

^a ۱۱:۹ «هوشیعانا» د زبون عبرانی «لطفاً نجات بدی» معنی میدیه ولی د زمان عیسیٰ «هوشیعانا» یگ شعار بلده ستایش خُدا استفاده موشد.

درس از درخت انجیر

۲۰ صَباح گاه وختیکه اونا ازونجی تیر موشد، اونا درخت انجیر ره دید که از ریشه خُشک شده. ۲۱ پترُس توره عیسی ره د یاد خُو آورد و دزشی گُفت: "اُستاد، اونه امو درخت انجیر ره که نالت کدی خُشک شده." ۲۲ عیسی د جواب ازوا گُفت: "د خدا ایمان دشته بشیید. ۲۳ ما حقیقت ره دز شمو موگم، اگه کس د امزی کوه بگیه، 'کنده شو و د دریا پورته شو،' و د دل خُو شک نکنه، بلکه ایمان دشته بشه که چیزی که موگیه واقع موشه، اُو بلده شی انجام دده موشه. ۲۴ امزی خاطر دز شمو موگم، هر چیزی ره که د دُعا طلب کنیید، یقین دشته بشیید که اُو ره د دست اوردید و اُو از شمو موشه. ۲۵ وختیکه بلده دُعا ایسته موشیید، اگه د ضد کدم کس یگو چیز د دل خُو درید، اُو ره ببخشید تا آته آسمانی شمو ام خطاهای شمو ره ببخشه. ۲۶ [لیکن اگه شمو نبخشید، آته آسمانی شمو ام خطاهای شمو ره نموبخشه."]^a

قدرت و اختیارات عیسی

۲۷ اونا بسم د اورشلیم آمد. د حالیکه عیسی د خانه خُدا قدم میزد، پیشوایون عالی مقام و عالمای دین و ریش سفیدا د پیش شی آمد ۲۸ و گُفت: "قد کدم اختیار ای کارا ره مونی؟ کی دز تو امی اختیار ره دده که ای کارا ره انجام بدی؟" ۲۹ عیسی دزوا گُفت: "ما ام از شمو یگ سوال پُرسان موم و شمو دز مه جواب بدید؛ اوخته ما دز شمو موگم که قد کدم اختیار ای کارا ره انجام میدیم: ۳۰ آیا غسل تعمید یحیی از عالم باله بود یا از انسان؟ دز مه جواب بدید." ۳۱ اونا قد یگدیگه خُو مشوره کده گُفت: "اگه بگی که از عالم باله بود، اوخته اُو موگیه، 'پس چرا دزو ایمان نوردید؟' ۳۲ و اگه بگی که از انسان بود، مردم مو ره موکشه." چون اونا از جمعیت مردم ترس مخورد، چراکه یگ مردم یحیی ره پیغمبر میدنست، ۳۳ و امزی خاطر اونا د جواب عیسی گُفت: "مو نمیدنی." عیسی دزوا گُفت: "ما ام دز شمو نموگم که قد کدم اختیار ای کارا ره انجام میدیم."

مثل باغوانای ظالم

۱۲ اوخته عیسی د مثل قد ازوا د توره گُفتو شد و گُفت: "یگ آدم یگ باغ انگور جور کد و د گرداگرد شی دیوال باله کد. بعد ازو د منه شی یگ چرخشت^b جور کد و یگ برج پیره‌داری ام بلده شی آباد کد. اوخته اُو ره د باغوانا اجاره دد و خود شی د سفر رفت. ۲ د فصل انگور اُو یگ غلام ره د پیش باغوانا ربی کد تا اونا حق شی ره از حاصل باغ انگور بگیره. ۳ مگم اونا امو غلام ره لت-و-کوب کده دست‌خالی ربی کد. ۴ اُو یگ غلام دیگه ره د پیش ازوا ربی کد. اونا اُو ره قد سنگ زده سر شی ره میده کد و دز شی بے حرمتی کد. ۵ اُو بسم یگ غلام دیگه ره ربی کد و اونا اُو ره کشت. و غدر کسای دیگه ره ام ربی کد که اونا بعضی ازوا ره لت-و-کوب کد و بعضی های شی ره کشت. ۶ اُو یگ نفر دیگه ام دشت که اُو باچه دوست-دشتنی شی بود. آخرکار اُو ره د پیش ازوا ربی کد و قد خود خُو گُفت: 'اونا د باچه مه احترام مونه.' ۷ مگم باغوانا قد یگدیگه خُو گُفت: 'ایتمی وارث آسته. بیید که ای ره بکشی و میراث از مو موشه.' ۸ پس اونا باچه ره گرفته کشت و اُو ره از باغ انگور برو پورته کد. ۹ آلی صاحب باغ چیز کار مونه؟ اُو میبه و باغوانا ره نابود مونه و باغ انگور ره د دیگه نفرا تسلیم مونه. ۱۰ آیا امی نوشته ره نخانیدید که موگیه:

'سنگی ره که اُستاکارا رد کد،

سنگ مهم تادو شده.

^a ۱۱:۲۶ بعضی نسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره. ^b ۱۲:۱ د اُو زمان مردم د هر باغ انگور یگ خوضچه بلده انگور لغه کدو جور موکد، تا شیبه انگور ره بر کنه. امو خوضچه «چرخشت» نام دشت.

۱۱ ای کار ره خُداوند کده

و دَ نظرِ اَزمو عَجیب آسته.

۱۲ رهبرای یهودیا دَ تلاشِ ازی بُود که عیسی ره دِستگیر کُنه، چُون اونا پی بُرد که ای مَثَل ره دَ ضِدِ ازوا کُفته، مگم اونا از مردُم ترس خورد. پس اونا او ره ایله کده رفت.

سوال دَ باره مالیه دَدو

۱۳ اوخته اونا بعضی فریسیا و طرفدارای هیرودیس ره دَ پیشِ عیسی رَیی کد تا او ره قد تورای خود شی دَ دام بندزه. ۱۴ اونا اَمده دَزو کُفت: "اُستاد، مو میدنی که تُو آدم صادق آستی و دَ غَمِ کس نیستی که چی مَوگیه، چُون تُو دَ ظاهرِ انسان توخ نَمونی، بلکه راهِ خُدا ره دَ راستی تعلیم میدی. آیا مالیه دَدو دَ قیصر رَوا آسته یا نه؟ آیا مو مالیه بدی یا ندی؟" ۱۵ عیسی ریاکاری ازوا ره پی بُرده دَزوا کُفت: "چرا مَره آزمایش مَونید؟ بلده مه یگ سِکه یگ دیناری بیرید تا او ره توخ کُئم." ۱۶ و اونا اُورد. اوخته او دَزوا کُفت: "امی عکس و نشان از کی آسته؟" اونا دَ جواب شی کُفت: "از قیصر." ۱۷ عیسی دَزوا کُفت: "چیزی ره که از قیصر آسته دَ قیصر بدید و چیزی ره که از خُدا آسته دَ خُدا." و اونا از جواب اَزو خَبرو مند.

سوال دَ باره دُوباره زنده شُدو

۱۸ اوخته صدوقیا که مَوکُفت قیامت و جُود ندره، دَ پیشِ اَزو اَمد و اَزو سوال کده کُفت: ۱۹ "اُستاد، موسی بلده اَزمو نوشته کده که اگه برارِ یگ آدم بُمَره و خاتون شی بے اولاد دَ جای شی بُمَنه، او آدم باید قد امزو خاتو توی کُنه و بلده برار خُو اولاد پیدا کُنه. ۲۰ یگ زمان هفت برار بُود؛ اولنه شی خاتو گرفت و مُرد و دَ جای شی اولاد نَمند. ۲۱ اوخته دوّمنه شی امو خاتو ره گرفت و او ام مُرد و دَ جای شی اولاد نَمند؛ سوّمنه ام امی رقم شد. ۲۲ خُلاصه هر هفت شی او ره گرفت و دَ جای هیچ کُدم شی اولاد نَمند. آخرکار امو خاتو ام مُرد. ۲۳ پس دَ روزِ قیامت او خاتون کُدم ازوا موشه؟ چُون هر هفت شی او ره خاتو کُدد." ۲۴ عیسی دَزوا کُفت: "آیا گمراهی شمو امزی خاطر نیسته که شمو نه دَ باره کتابِ مَقَدّس میدنید و نه دَ باره قُدرتِ خُدا؟ ۲۵ چُون وختیکه اونا از مُرده ها دُوباره زنده موشه، اونا نه خاتو میگیره و نه شوی مونه، بلکه رقم ملایکه ها دَ عالمِ باله آسته. ۲۶ مگم دَ باره قیامتِ مُرده ها، آیا دَ کتابِ موسی دَ قِصّه «بُوته سوزان» نَخاندید که چطور خُدا دَزو کُفت: 'ما خُدا ی ابراهیم و خُدا ی اسحاق و خُدا ی یعقوب آستم.' ۲۷ او خُدا ی مُرده ها نیبه، بلکه خُدا ی زنده ها آسته. شمو سخت گمراه آستید."

بُزرگترین حُکم

۲۸ یکی از عالمای دین اَمد و شِنید که اونا جر-و-بحث مونه؛ وختی دید که عیسی دَزوا یگ جوابِ خُوب دَد، او از شی پُرسان کد: "کُدم حُکم از پگ کده مَهَم آسته؟" ۲۹ عیسی دَ جواب شی کُفت: "حُکمِ مَهَم اینی آسته: 'گوش کُو ای قومِ اسرائیل، خُداوند، خُدا ی مو خُداوند یکتا آسته. ۳۰ پس خُداوند، خُدا ی خُو ره قد تمامِ دِل و تمامِ جان و تمامِ عقل و تمامِ قُوتِ خُو مَحَبّت کُو.' ۳۱ و دوّم شی اینی آسته: 'همسایه خُو ره رقم خود خُو اَلّی دوست دشته بش.' هیچ حُکم ازی دُو کده بُزرگتر نیبه." ۳۲ اوخته عالمِ دین دَزو کُفت: "کَلو خُوب اُستاد، تُو حقیقت ره کُفتی که خُدا یگ آسته و بَعیرِ اَزو دیگه نیبه. ۳۳ و ای که او ره قد تمامِ دِل و تمامِ عقل و تمامِ قُوتِ مَحَبّت کُنی و همسایه خُو ره رقم خود خُو اَلّی دوست بدنی، واقعاً ای از تمامِ هدیه های سوختنی و قُربانی ها کده مَهَمتر آسته." ۳۴ وختی عیسی دید که او جوابِ عاقلانه دَده، دَزو کُفت: "تُو از پادشاهی خُدا دُور نیستی." بعد اَزو دیگه هیچ کس جُرأت نکد که اَزو سوال کُنه.

داوود و مسیح

۳۵ وختیکه عیسیٰ دَ خانِه خُدا تعلیم میدد، اُو کُفت: "عالمای دین چطور میتنه بُگیه که مسیح باچه داوود آسته؟" ۳۶ دَ حالیکه خودِ داوود دَ هدایتِ روحِ اَلْقُدس کُفته: 'خداوند دَ مَولای مه کُفت: "دَ دِستِ راست مه بَشی تا دُشمنای تُو ره دَ تئی پای تُو بندزُم."'

۳۷ اگه خودِ داوود مسیح ره مَولا مُوگیه، چطور میتنه که باچه شی بَشه؟" و جمعیتِ کُنه مردُم قد شوق-و-علاقه دَ تورای اَزو گوش میدد.

عیسیٰ مردُم ره دَ باره عالمای دین خبردار مونه

۳۸ عیسیٰ دَ حالیکه تعلیم میدد کُفت: "از عالمای دین احتیاط کُنید؛ اونا خوش دَره که قد چَپن های دِراز ای سو-و-اوسو بگرده و دَ کوچه-و-بازار احترام شنه ۳۹ و دَ عبادت خانه ها چوکی های مُهم ره دَشته بَشه و دَ مهمانی ها دَ باله-جای بَشینه! ۴۰ اونا خانه های خاتونوی بیوه ره قُورت مونه و از رُوی رباکاری نماز خُو ره دِراز مونه. اونا محکومیتِ سخت تر ره مینگره."

هدیه یگ خاتونِ بیوه

۴۱ عیسیٰ رُوی دَ رُوی صندوقِ بیتِ اَلْمالِ خانِه خُدا شِشتد و مردُمی ره تُوخ مُوكد که دَ مَنِه صندوقِ پیسه میندخت. غدرِ مردُمای پیسه دار پیسه کلو اندخت. ۴۲ دَ امزو غیت یگ خاتونِ بیوه غریب آمد و دُو سِکِه که تقریباً یگ تنگه مُوشد اندخت. ۴۳ اوخته اُو یارای خُو ره کُوی کد و دَزوا کُفت: "ما حقیقت ره دَز شمو مُوگم، امی خاتونِ بیوه غریب از تمام کسای که دَ صندوقِ پیسه اندخت، کلوتر پورته کد. ۴۴ چون یگ ازوا از کلونی دارایی خُو اندخت، مگم اُو از غریبی خُو هر چیزی که دَشت، یعنی تمام دار-و-ندارِ زندگی خُو ره اندخت."

پیشگویی بیرو شُدونِ خانِه خُدا

۱۳ وختیکه عیسیٰ از خانِه خُدا بُر مُوشد، یکی از یارای شی دَزو کُفت: "اُستاد، تُوخ کُو، چی سنگای کُنه و چی ساختمان های باشکوهی!" ۲ عیسیٰ دَزو کُفت: "امی ساختمان های کُنه ره مینگری؟ یگ سنگ ام دَ بله سنگِ دیگه باقی نَمومنه، بلکه یگ شی زیر-و-زیر مُوشه."

جور و جفا

۳ وختیکه عیسیٰ دَ بله کوه زَبْتون رُوی دَ رُوی خانِه خُدا شِشتد، پترُس، یعقُوب، یوحنا و اندریاس تاشکی اَزو پُرسان کد: ۴ "دَز مو بگی که ای چیزا چی وخت رُخ میدیه و نشانی که یگ امزی واقعه ها پوره شُدون شی نزدیک آسته، چی یه؟" ۵ اوخته عیسیٰ دَ جوابِ ازوا کُفت: "هُوش خُو ره بگریبید که کس شمو ره گمراه نَکنه. ۶ غدر کسا دَ نامِ ازمه مییه و مُوگیه، 'ما امو آستُم،' ۷ و غدر کسا ره گمراه مونه. ۷ وختیکه دَ باره جنگ ها و خبرِ جنگ ها میشنوید و رخطا نَشنید؛

^a ۱۳:۶ یعنی «ما مسیح آستُم.»

ای واقعه‌ها باید رُخ بدیه، لیکن آخر زمان هنوز نرسیده. ^۸ چون یگ قوم دَ ضِدِ قَوْمِ دِیگه و یگ مَمَلکَت دَ ضِدِ مَمَلکَتِ دِیگه باله موشه و زلزله‌ها دَ جای‌های مُختلِف رُخ میدیه و قحطی‌ها مییه. ای چیزا شروعِ دَرِدِ زیدو آسته. ^۹ مگم شمو خود ره احتیاط کنید، چراکه شمو ره دَ محکمه‌ها تسلیم مونه و دَ عبادت‌خانه‌ها قمچی میزنه و شمو بخاطرِ ازمه دَ پیشِ والی‌ها و پادشایو ایسته موشید تا بلده ازوا شاهدهی بدید. ^{۱۰} و اوّل باید خوشخبری دَ تمام قوم‌ها اعلان شنه. ^{۱۱} پس هر وختیکه شمو ره دستگیر کده تسلیم مونه، پیش از پیش غصّه نکنید که چی بگید، بلکه هر چیزی که دَ امرُو غیت دَز شمو دده موشه، امو ره بگید، چراکه توره‌گوی شمو نیستید، بلکه روحِ اَلْقُدس آسته. ^{۱۲} برار، برار ره و آته، باچه ره دَ مرگ تسلیم مونه؛ و بچکیچا دَ رُوی آته و آبه خُو میخیزه و اونا ره دَ کشتو میدیه. ^{۱۳} از خاطرِ نامِ ازمه تمام مردم از شمو بد موبره، مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-حوصله کنه، نجات پیدا مونه.

زشتِ بیروکار

^{۱۴} پس وختی شمو زشتِ بیروکار^{۱۴} ره دَ جایی ایسته مینگرید که نباید بشه^{۱۵} -- خاندنه پی بیره -- اوخته کسای که دَ یهودیه آسته باید دَ کوه‌ها دوتا کنه؛ ^{۱۵} و هر کسی که دَ بله بامِ خانه آسته، باید تاه نشنه و دَ خانه داخل نشنه تا یگو چیز ره بگیره. ^{۱۶} و هر کسی که دَ سر کِشت آسته باید بلده گرفتونِ کالای خُو پس نروه. ^{۱۷} وای دَ حالِ خائونوی که دَ امرُو روزا شکامتو بشه و یا نلغِه شیرخور دشته بشه!

^{۱۸} دُعا کنید که ای چیزا دَ زمستو رُخ ندیه، ^{۱۹} چون دَ امرُو روزا اوطور رنج-و-مُصیبت مییه که مثل شی از شروعِ خلقتی که خُدا خَلق کد تا آلی ره نَمده و بعد ازُو هرگز نمییه. ^{۲۰} اگه خُداوند او روزا ره کوتاه نموکد، هیچ بشر نجات پیدا نموکد؛ لیکن بخاطرِ انتخاب شده‌های که او انتخاب کده، او امو روزا ره کوتاه کده.

پس آمدونِ مسیح

^{۲۱} دَ امرُو زمان اگه کُدم کس دَز شمو مَوگیه: 'اینه، مسیح دَ اینجی آسته!' یا 'اونه، مسیح دَ اونجی یه!' باور نکنید، ^{۲۲} چراکه مسیح‌های دروغی و پیغمبرای دروغی بر موشه و معجزه‌ها و چیزای عجیب انجام میدیه تا اگه امکان دشته بشه، حتی انتخاب شده‌ها ره گمراه کنه. ^{۲۳} پس احتیاط کنید، ما پگ چیزا ره پیش از پیش دَز شمو گفتُم.

^{۲۴} مگم دَ امرُو روزا، بعد امرُو رنج-و-مُصیبت،

آفتو تریک موشه

و ماه روشنی خُو ره نمیدیه،

^{۲۵} ستاره‌ها از آسمو تاه موفته

و قُدرت‌های آسمونا تکان موخوره.

^{۲۶} اوخته مردم «باچه انسان» ره مینگره که خُن قُدرت و جلالِ بزرگ دَ بله آورها مییه. ^{۲۷} دَ امرُو زمان او ملایکه‌های خُو ره ربی مونه و اونا انتخاب شده‌های ازُو ره از چار گوشه دُنیا، از سر تا آخر زمی و از سر تا آخر آسمو جم مونه.

^{۱۴}: ۱۳ «زشتِ بیروکار» یگ لقب بلده بُئی آسته که دَ کتابِ دانیال پیغمبر دَ باره شی پیشگویی شده. نظر دَ پیشگویی ای بُت زشت دَ خانه خُدا ایسته شده باعثِ بیروکاری موشه.

^{۱۴}: ۱۳ دانیال: ۹: ۲۷؛ ۱۱: ۳۱؛ ۱۲: ۱۱.

درس از درخت انجیر

۲۸ آلی از درخت انجیر یگ درس یاد بگیری: امی که شاخه های شی تازه شده بلگ مونه، شمو موفامید که تایستو نزدیک آسته. ۲۹ امی رقم شمو ام وختی مینگرید که ای چیزا واقع موشه، بوفامید که او نزدیک آسته، بلکه د دان درگه رسیده. ۳۰ ما حقیقت ره دز شمو مومگم، تا تمام امزی چیزا واقع نشنه، ای نسل از بین نموره. ۳۱ آسمو و زمی از بین موره، و له کلام ازمه هرگز از بین نموره.

انتظار بلده پس آمدون مسیح

۳۲ د باره امزو روز و ساعت هیچ کس نمیدنه؛ نه ملایکه ها د آسمو و نه ام باچه، بلکه فقط آته آسمانی میدنه و بس. ۳۳ پس هوشیار و بیدار بشید، چون شمو نمیدنید که او زمان چی وخت مییه. ۳۴ آمدون امزو روز رقم یگ آدم آسته که د سفر موره و غتییکه از خانه حرکت مونه، او غلامای خو ره اختیاردار جور مونه و بلده هر کدم شی یگ وظیفه خاص میدیه و د درگه وان مویگه که بیدار بشه. ۳۵ پس بیدار بشید، چون شمو نمیدنید که صاحب خانه چی وخت پس مییه، د وخت شام یا د نیم شاو، د وختیکه خرؤس بنگ میدیه یا د وخت روز واز شدو. ۳۶ نشنه که او به بلغه بییه و شمو ره د خاو بنگره. ۳۷ چیزی ره که دز شمو مومگم، د پگ مومگم: بیدار بشید!

نقشه قتل عیسی

۱۴ دُو روز د عید پصح و عید فطیر مند. پیشوایون عالی مقام و عالمای دین د تلاش ازی بود که چی رقم عیسی ره د حیله-و-مکر دستگیر کنه و د قتل برسنه. ۲ چون اونا مومگفت: "ای کار د روزای عید نشنه؛ اگه شنه، امکان دره که مردم شورش کنه."

مسح شدن عیسی د بیت عنیا

۳ وختیکه عیسی د بیت عنیا د خانه شمعون کولی گرفته د سر دسترخو شستند، یگ خاتو قد یگ بوتل عطر قیمتبی، یعنی عطر سنبلی خالص آمد و بوتل ره میده کده عطر ره د سر عیسی شیو کد. ۴ لیکن بعضی کسای که د اونجی بود، سر قار د یگدیگه خو گفتم: "چرا ای عطر ای رقم ضایع شد؟ ۵ چون موشد که امی عطر د کلوتر از سه صد دینار سودا شنه و پیسه شی د غربیا دده شنه." و اونا امو خاتو ره سرزنش کد. ۶ مگم عیسی گفتم: "او ره د حال شی بیلید؛ چرا او ره آزار میدید؟ او یگ کار نیک د حق ازمه کده. ۷ چون غربیا همیشه قد شمو آسته و هر وختیکه بخاهید شمو میتنید د حق ازوا خوبی کنید، و له ما همیشه قد شمو نیستم. ۸ او هر چیزی که د توان شی بود انجام دد؛ او جسم مره پیش از پیش بلده دفن کدو چرب کد. ۹ ما حقیقت ره دز شمو مومگم، د هر جای دنیا که خوشخبری اعلان شنه، کار امزی خاتو ام د عنوان یادآوری ازو نقل موشه."

خیانت یهودای اسخربوطی

۱۰ اوخته یهودای اسخربوطی که یکی امزو دوازده یار بود، د دیر پیشوایون عالی مقام رفت تا عیسی ره دزوا تسلیم کنه. ۱۱ اونا وختی ای توره ره شنید، خوشحال شد و قد ازو وعده کد که دزو پیسه میدیه. پس او د تلاش ازی بود که چطور عیسی ره بدون جنجال تسلیم کنه.

آخِرِ شامِ عیسیٰ قد یارای شی

۱۲ دَ رُوزِ اوَّلِ عیدِ فطیرِ دَ غَبَّتیکه باره پَصَحِ ره قُرَبانی مُوِکد، یارای عیسیٰ دَزُو کُفَت: "دَ کُجا میخاهی که رفته بلده تو آمادگی بگیری تا نانِ پَصَحِ ره دَ اُونجی بَخوری؟" ۱۳ اوخته عیسیٰ دُو نفر از یارای خُو ره رَبی کد و دَزُوا کُفَت: "دَ داخلِ شارِ بورید؛ دَ اُونجی یگ آدم قد شُمُو رُوی دَ رُوی مُوشه که کُوزِه آو ره مُوبره. از پُشتِ اَزُو بورید ۱۴ و دَ جایی که او داخلِ مُوشه دَ صاحبِ امزُو خانه بگید: 'استاد مُوگیه، مهمونخانه مه دَ کُجا یه تا نانِ پَصَحِ ره قد یارای خُو دَ اُونجی بَخورم؟' ۱۵ اوخته او یگ اُتاقِ کُنه ره دَ باله‌خانه دَز شُمُو نشو میدیه که فرش شده و آماده آسته. دَ اُونجی بلده مو تباری بگیریید." ۱۶ پس یارا رَبی شُدِه دَ شارِ رفت و تمام چیزا ره اُمُو رقم که عیسیٰ کُفَت، پیدا کد و نانِ پَصَحِ ره تیار کد.

۱۷ وختیکه شام شُد، عیسیٰ قد دوازده یارِ خُو دَ اُونجی اَمَد. ۱۸ دَ حالیکه اونا شِشُتُد و دَرُو نانِ مُوخورد، عیسیٰ کُفَت: "ما حقیقت ره دَز شُمُو مُوگم، یکی از شُمُو که قد ازمه نانِ مُوخوره، مَره تسلیم مونه." ۱۹ اونا کوئیوبار شُد و یگ بعد از دیگه اَزُو پُرسان کد: "ما خُو نیستُم، یا استُم؟" ۲۰ او دَ جوابِ ازوا کُفَت: "او یکی امزی دوازده آسته که دِستِ خُو ره قد ازمه قتی دَ کاسه غوئه مونه. ۲۱ «باچه انسان» اُمُو رقم که دَ باره شی نوشته شُدِه، از دُنیا موره. مگم وای دَ حالِ کسی که «باچه انسان» دَ وسیله اَزُو تسلیم مُوشه! بلده اَزُو نفر بهتر بُود که هیچ زیده نَمُوشُد."

۲۲ دَ حالیکه اونا دَرُو نانِ مُوخورد، عیسیٰ نان ره گِرِفت و بعد از شُکرگزاری او ره تُوته کده دَ یارا دَد و کُفَت: "بگیریید؛ ای جسم مه آسته." ۲۳ بعد اَزُو جام ره گِرِفت و شُکرگزاری کده دَزُوا دَد و پگِ ازوا از شی وُچی کد. ۲۴ اوخته او دَزُوا کُفَت: "ای خُون مه آسته که بلده عهدِ نو بخاطرِ عَدَرِ مَرُدِم ریختنده مُوشه. ۲۵ ما حقیقت ره دَز شُمُو مُوگم، ما از میوه تاگِ انگورِ دیگه وُچی نَمُونُم تا روزی که او ره دَ پادشاهی خُدا از نو وُچی کُنم."

پیشگویی دَ باره انکارِ پترُس

۲۶ و اونا سَرُودِ خاندِه سُونِ کوهِ زَبْتُونِ رَبی شُد. ۲۷ اوخته عیسیٰ دَزُوا کُفَت: "پگِ شُمُو فراری مُوشید، چُون نوشته شُدِه: 'ما چوپو ره میزَنُم و گوسپندو تیتِ پَرکِ مُوشه.'" ۲۸ مگم بعد ازی که دُوباره زنده شُدِم، از شُمُو کده پیش دَ جلیلیه مورم." ۲۹ پترُس دَرُشی کُفَت: "حتی اگه پگِ فراری شُنه، ما هرگز نَمُوشُم." ۳۰ عیسیٰ دَزُو کُفَت: "ما حقیقت ره دَز تو مُوگم، امروز، امی امشاو پیش ازی که خَرُوس دُو دفعه بَنگِ بدیه، تو سِه دفعه مَره انکار مونی." ۳۱ مگم او قد تاکیدِ کَلو کُفَت: "حتی اگه لازمِ شُنه، ما قد تو مُومرم، ولی تو ره هرگز انکار نَمُونُم." و دیگه یارا ام امی رقم کُفَت.

دُعا کدونِ عیسیٰ دَ باغِ گتسیمانی

۳۲ وختیکه اونا دَ یگ جای دَ نامِ گتسیمانی رسید، عیسیٰ دَ یارای خُو کُفَت: "شُمُو دَ اینجی بشینید تا ما رفته دُعا کُنم." ۳۳ او پترُس، یعقوب و یوحنا ره قد خُو قتی بُرد و پَریشان و کوئیوبار شُدِه ۳۴ دَزُوا کُفَت: "جان مه از شِدَتِ غَمِ نزدیک آسته که بُمَره. شُمُو دَ امینجی بُمنید و بیدار بشید." ۳۵ اوخته کم وَری پیش رفت و قد رُوی خُو دَ زمی اُفتده دُعا کد که اگه امکان دشته بَشه اُمُو ساعت از شی دُور شُنه. ۳۶ او کُفَت: "اَبَا،^a ای آته آسمانی، تمام چیزا بلده از تو مُمکن آسته؛ ای جام ره از مه دُور کُو، مگم نه دَ خاستِ ازمه، بلکه دَ خاستِ-و-اراده خود خُو." ۳۷ وختیکه پس اَمَد و دید که

^a ۱۴:۳۶ «اَبَا» کَلِمه عبرانی آسته که «آته» معنی میدیه.

اونا خاو رفته، او د پترس گُفت: «شمعون، خاو اُستی؟ آیا نَمیتِنستی که بلده یگ ساعت بیدار بُمی؟»^{۳۸} بیدار بشید و دُعا کُنید تا د آزمایش قرار نگیری؛ روح واقعا میخایه، ولے جسم ضعیف اُسته.»^{۳۹} او بسم رفت و قد امزو توره دُعا کد. ^{۴۰} وختیکه پس آمد، بسم اونا ره د خاو دید، چراکه چیمای ازوا از خاو گِرنگ شُد و اونا نَمیدَنست که دزو چیز خیل بگیه. ^{۴۱} او دفعه سَوَم آمد و دزوا گُفت: «شمو هنوز ام خاو اُستید و استراحت مونی؟ بس اُسته. امو ساعت رسیده. اینه، «باچه انسان» د دست گناهکارا تسلیم دده موشه. ^{۴۲} باله شنید که بوری. اونه، کسی که مره تسلیم مونه میرسه.»

دستگیر کردن عیسی

^{۴۳} د حالیکه عیسی هنوز توره موگفت، فوری یهودا یکی امزو دوازده یارا رسید و قد ازو قتی یگ دل نفر که سوته و شمشیر دشت، از طرف پیشوایون عالی مقام، عالمای دین و ریش سفیدا امدد. ^{۴۴} و امو کسی که عیسی ره تسلیم موکد قد ازوا یگ نشانی ایشته گُفت: «هر کسی ره که ماخ کدم، اونمو اُسته؛ او ره دستگیر کُنید و قد عذر احتیاط بُرید.»^{۴۵} پس وختیکه یهودا آمد، او فوری د پیش عیسی رفته گُفت: «اُستاد.» و او ره ماخ کد. ^{۴۶} اوخته اونا د بله ازو دست اندخته او ره دستگیر کد. ^{۴۷} یکی امزو کسای که د اونجی ایسته بود، شمشیر خو ره کشیده غلام پیشوای بزرگ ره زد و گوش ازو ره منٹی کد.

^{۴۸} عیسی د جواب ازوا گُفت: «آیا ما راهزن اُستُم که قد شمشیر و سوته بلده دستگیر کدون مه امدید؟»^{۴۹} ما هر روز قد شمو د خانه خدا بودم و تعلیم میددم و شمو مره دستگیر نکدید. مگم ای کار شد تا نوشته های مقدس پوره شه.»^{۵۰} اوخته تمام یارا او ره ایله کده دوتا کد. ^{۵۱} ولے یگ آدم جوان که یگ رخت کتانی ره د گرد جان لُچ خو پیچند، از پشت عیسی مورفت. اونا او ره ام دستگیر کد، ^{۵۲} مگم او رخت کتانی خو ره ایله کده، جان لُچ دوتا کد.

عیسی د حضور شورای یهود

^{۵۳} اونا عیسی ره د حضور پیشوای بزرگ برد و تمام پیشوایون عالی-مقام، ریش سفیدا و عالمای دین د اونجی جم شدد. ^{۵۴} پترس از دور او ره دُمبال موکد تاکه د منه حولی پیشوای بزرگ داخل شد و قد پیره دارا ششت تا د بغل آتش خود ره گرم کنه.

^{۵۵} د امزو غیت پیشوایون عالی مقام و تمام اعضای شورا د تلاش ازی بود که یگ شاهی د ضد عیسی پیدا کنه تا او ره د قتل برسنه، مگم اونا هیچ شاهی پیدا ننتست. ^{۵۶} عذر کسا د ضد ازو شاهی دروغ دد، مگم شاهی های ازوا یگ قد دیگه شی جور نمید. ^{۵۷} اوخته بعضی ها ایسته شده د ضد ازو شاهی دروغ دده گُفت: ^{۵۸} «مو شنید که او گُفت: 'ما ای خانه خدا ره که قد دست انسان جور شده بیرو مونم و د مدت سیه روز یگ خانه دیگه آباد مونم که قد دست انسان جور نشده بشه.'»^{۵۹} ولے د امزی باره ام شاهی ازوا یگ قد دیگه شی جور نمَد. ^{۶۰} اوخته پیشوای بزرگ د حضور ازوا ایسته شد و از عیسی پرسان کد: «آیا تو هیچ جواب نمیدی؟ ای چیز خیل اُسته که امیا د ضد تو شاهی میدیه؟»^{۶۱} مگم او چپ مند و هیچ جواب ندد. پیشوای بزرگ بسم ازو پرسان کده گُفت: «آیا تو مسیح، باچه خدای متبارک اُستی؟»^{۶۲} عیسی گُفت: «ما اُستُم، و شمو «باچه انسان» ره مینگرید که د دست راست قادر مطلق ششته و د بله اوره های اُسمو مییه.»^{۶۳} اوخته پیشوای بزرگ کالای خو ره پاره کده گُفت: «دیگه مو د شاهد چی ضرورت دری؟»^{۶۴} شمو کفرگویی شی ره شنیدید. صلاح شمو چی اُسته؟ «پگ ازوا او ره محکوم کده گُفت که سزاوار مرگ اُسته.

^{۶۵} بعضی کسا د بله ازو تف اندختو ره شروع کده چیمای شی ره بسته کد و او ره قد مُشت زده گُفت: «تَبوت کو، کی زد؟» پیره دارا ام او ره گرفته لت-و-کوب کد.

انکارِ پترُس از عیسی

^{۶۶} وختیکه پترُس هنوز د تاه، د حولی بُود، یکی از کنیزای پیشوای بُزرگ آمد ^{۶۷} و دید که پترُس خود ره گرم مونه. او سون ازو توخ کده گُفت: "تو ام قد عیسی ناصری بودی!" ^{۶۸} مگم پترُس انکار کده گُفت: "ما هیچ نمیدنم و نموفامم که تو چیز خیل مَوگی." وختی او بر شُده د دالیز درگه رفت، [د امزو غیت خرُس بنگ دد].^a

^{۶۹} امو کنیز او ره دید و بسم د کسای که د اونجی ایسته بُود، گُفت: "ای آدم یکی امزوا آسته." ^{۷۰} پترُس بسم انکار کد. بعد از چند لحظه کسای که د اونجی ایسته بُود بسم د پترُس گُفت: "یقیناً تو یکی امزوا آستی، چراکه تو ام یگ جلیلی آستی." ^{۷۱} اوخته پترُس د لعنت کدو و قسَم خوردو شروع کد و گُفت: "ما امی آدم ره که شمو د باره شی مَوکید، نمینخشم." ^{۷۲} د امزو لحظه دفعه دوّم خرُس بنگ دد. اوخته پترُس توره عیسی ره د یاد خو اورد که دزو گُفتد: "پیش ازی که خرُس دو دفعه بنگ بدیه، تو سه دفعه مَره انکار مونی." پس دل شی پُر شد و او چخرا کد.

محکوم شدنِ عیسی

۱۵ امی که صبح شد، پیشوایونِ عالی مقام قد ریش سفید، عالِمای دین و تمام اعضای شورا مشوره کد. بعد از مشوره اونا عیسی ره بسته کده بُرد و د پیلاتس تسلیم کد.

^۲ پیلاتس ازو پُرسان کد: "آیا تو پادشاهِ یهودیا آستی؟" عیسی د جواب ازو گُفت: "خود تو مَوگی." ^۳ اوخته پیشوایونِ عالی مقام د بله ازو تَهَمَت های کلو کد. ^۴ پیلاتس بسم ازو پُرسان کد: "آیا تو هیچ جواب نمیدی؟ توخ کو که د بله تو چیّس تَهَمَت های کلو مونه." ^۵ مگم عیسی بسم هیچ جواب ندد، بطوری که پیلاتس خيرو مند.

حکم کشتونِ عیسی د صلیب

^۶ والی د هر عید یگ بندی ره بلده مردم ایله مَوکد، هر کسی ره که اونا میخاست. ^۷ د امزو غیت یگ آدم د نام باراباس قد دیگه یاغی های که د دورونِ شورش مرتکب قتل شُد، د بندی خانه بُود. ^۸ مردم د پیش پیلاتس آمد و ازو خواهش کد که مطابق رسمِ همیشگی بلده ازوا امو کار ره انجام بدیه. ^۹ اوخته پیلاتس د جواب ازوا گُفت: "آیا میخاهید که پادشاهِ یهودیا ره بلده شمو ایله کنم؟" ^{۱۰} چون او پی بُرد که پیشوایونِ عالی مقام عیسی ره از روی همچشمی تسلیم کده. ^{۱۱} مگم پیشوایونِ عالی مقام مردم ره د شور اورد تا پیلاتس ره وادار کنه که د جای عیسی باراباس ره بلده ازوا ایله کنه. ^{۱۲} پیلاتس بسم ازوا پُرسان کده گُفت: "پس قد کسی که شمو او ره پادشاهِ یهودیا مَوکید، چیز کار کنم؟" ^{۱۳} اونا چیغ زده گُفت: "او ره د صلیب میخکوب کو!" ^{۱۴} پیلاتس ازوا پُرسان کد: "چرا؟ چی بدی کده؟" ولے اونا کلوتر چیغ زده گُفت: "او ره د صلیب میخکوب کو!"

^{۱۵} ازی که پیلاتس میخاست مردم ره راضی کنه، باراباس ره بلده ازوا ایله کد و عیسی ره بعد از قَمچی زدو تسلیم کد تا د صلیب میخکوب شنه.

عسکرا قد عیسی ریشخندی مونه

^{۱۶} عسکرا عیسی ره د داخل حولی قصرِ والی بُرد و تمام عسکرای یگ قشله ره جم کد. ^{۱۷} اوخته اونا یگ چپنِ ارغوانی د جان شی دد و از خاریگ تاج بافته د سر شی ایشث ^{۱۸} و دزو سلامی زدو ره شروع کد و گُفت: "دروُد د پادشاهِ یهودیا!"

^a ۱۴:۶۸ متنی داخل قوس د بعضی نسخه ها وجود ندره.

۱۹ اونا قد نئی د سر شی میزد و د بِله شی تُف آندخته د برابر شی زانو میزد و او ره احترام مُوكد. ۲۰ بعد ازی که او ره ریشخند کد، اونا چپنِ آرغوانی ره از جان شی بُر کده کالای خود شی ره د جان شی دد.

میخکوب شُدونِ عیسی د صلیب

اوخته او ره بُر و بُرد تا د صلیب میخکوب کُنه. ۲۱ اونا یگ راه گُذرِ قیروانی ره که شمعون نام دشت و آته سِکندر و رُفس بود و از اطراف میمد، مجبور کد که صلیبِ عیسی ره د شانه خُو بُره.

۲۲ پس اونا عیسی ره د یگ جای د نام گُلگتا بُرد که ترجمه شی «کاسه سر» آسته. ۲۳ اوخته اونا شراب انگور ره که قد مَوادِ مُر^a گت شُد دزو دد، مگم او قبول نکد. ۲۴ بعد ازو اونا عیسی ره د صلیب میخکوب کد و کالای شی ره تقسیم کده د بین خُو پشک آندخت تا بنگره که د هر کُدم شی چیزخیل میرسه. ۲۵ ساعتِ سَوَم^b بُود که او ره د صلیب میخکوب کد. ۲۶ جرم شی اینی رقم نوشته بُود: «پادشاهِ یهودیا.»

۲۷ اونا دُو راهزن ره ام قد ازو د صلیب میخکوب کد، یکی ازوا ره د دستِ راست شی و دیگه شی ره د دستِ چپِ ازو.

۲۸ [د امزی رقم نوشته کلامِ مُقدّس پوره شُد که مَوگیه: "او از جُمْلِه خطاکارا حساب شُد."]^c

۲۹ کسای که ازونجی تیر مُوشد او ره توهین-و-تحقیر کده سر خُو ره شور میدد و مُوگفت: "تُو که خانه خُدا ره خراب مُوكدی و او ره د مُدتِ سه روز آباد مُوكدی، ۳۰ خود ره نجات بدی و از صلیب تاه بیه!" ۳۱ د عینِ رقم پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین ام قد یگدیگه خُو ریشخندی کده مُوگفت: "او دیگرو ره نجات دد، مگم خود خُو ره نجات دده نِمیتنه. ۳۲ بیل که امی مسیح، پادشاهِ اسرائیل امی آلی از صلیب تاه بیه تا مو بنگری و ایمان بیری." امو کسای که قد ازو د صلیب میخکوب شُد ام او ره دو-و-دشنام میدد.

مرگِ عیسی

۳۳ از ساعتِ ششم تا ساعتِ نهم^d تریکی تمام زمی ره گرفت. ۳۴ د ساعتِ نهم عیسی قد آوازِ بلند چیغ زده گُفت: "ایلوثی، ایلوثی، لَمَا سَبَقْتَنی؟"

که ترجمه شی اینی آسته: «خُدا ی مه، خُدا ی مه، چرا مره ایله کدی؟» ۳۵ بعضی کسای که د اونجی ایسته بُود وختی ای ره شنید، گُفت: "اونه، او الیاس ره کوی مونه." ۳۶ اوخته یگ نفر دَویده یگ اسفنج ره پُر از سرکه انگور کد و د سرِ یگ نئی بند کده دزو پیش کد که وچی کُنه و گُفت: "بیل که بنگری که الیاس مبیّه تا او ره تاه بیره، یا نه؟" ۳۷ د امزو غیتِ عیسی قد آوازِ بلند چیغ زده جان دد.

۳۸ و پرده خانه خُدا از باله تا زیر دُو پاره شُد. ۳۹ قومندانی که پیشِ رُوی عیسی ایسته بُود، وختی دید که عیسی چی رقم جان دد، او گُفت: "راستی که ای آدم باچه خُدا بُود."

۴۰ چند خاتو ام د اونجی بُود که از دُور توخ مُوكد؛ د مینکل ازوا مریمِ مَجْدَلِیه و مریمِ آبه یعقوب ریزه و یوشا بُود و امچنان سالومه. ۴۱ آمیا وختیکه عیسی د جلیلیه بُود، ازو پیروی مُوكد و او ره خدمت مُوكد. عَدر خاتونوی دیگه ام د اونجی بُود که قد ازو د اورشلیم امدد.

^a ۱۵:۲۳ «مر» یگ مَوادِ خوشبوی آسته که مره تلخ دَره. ^b ۱۵:۲۵ یعنی ساعتِ نو بجه صبح. ^c ۱۵:۲۸ بعضی نُسخه ها نوشته داخل قوس ره ندره. ^d ۱۵:۳۳ یعنی از ساعتِ دوازده چاشت تا ساعتِ سه بعد از چاشت.

دَفَنِ كَدُونِ عِيسَى

^{۴۲} شام شُدُد و ازی که اُمُو روز، روزِ تَبَارِی یعنی یگ روز پیش از روزِ آرام بُود، ^{۴۳} یوسُفِ باشِنِدِه رامه که یکی از اعضای مُحترَمِ شورای یهُود بُود و ام دَ اِنْتِظَارِ پادشاهی خُدا بُود، دَ دلیری دَ پیشِ پِیلاَتُس رفت و جَسَدِ عِیسَى ره اَزُو طلب کد. ^{۴۴} پِیلاَتُس تعَجَب کد که عِیسَى اِیقَس زُود مُرده. اوخته اُو قومندان ره کُوی کده اَزُو پُرسان کد که آیا اُو گاه مُرده؟ ^{۴۵} وختی پِیلاَتُس از قومندان شِنید که اُو مُرده، جَسَد ره دَ یوسُفِ تحویل کد. ^{۴۶} اوخته یوسُفِ رَخْتِ کتانی خرید و جَسَد ره از صلیب تا اُورده دَ رَخْتِ کتانی پیچند و دَ قبری که دَ قاده کنده شُدُد، اِیشت و یگ سنگ ره دَ دانِ قبر لول دد. ^{۴۷} مَرِیمِ مَجْدَلِیَه و مَرِیمِ آبه یوشا دید که جَسَد دَ کُجا اِیشته شُد.

دُوباره زنده شُدونِ عِیسَى

۱۶ ^۱ وختیکه روزِ آرام تیر شُد، مَرِیمِ مَجْدَلِیَه و مَرِیمِ آبه یَعْقُوبِ قَد سالومه مَوادِ خوشبُوی خرید تا رفته دَ جَسَدِ عِیسَى بُمَله. ^۲ پس اونا صَباحِ گاهِ روزِ یگشَمبِه ^۳ دَ وختِ آفَتُو بُر شُدو دَ سرِ قبر رفت. ^۳ اونا قد یگدیگه خُو مُوگُفت: "اُمُو سنگ ره کی بلده مو از دانِ قبر لول بدیه؟" ^۴ وختی اونا توخ کد، دید که اُمُو سنگِ کنه از دانِ قبر لول دده شُدِه.

^۵ امی که اونا دَ قبر داخل شُد، یگ آدمِ جوان ره دید که چَپِنِ سفید دَ جان شی بُود و طرفِ راست شِشْتُد و اونا بَیم کد. ^۶ مگم اُو دَزوا گُفت: "بَیم نَکُنید، شُمُو عِیسایِ ناصِری ره مُوبالید که دَ صلیب میخکوب شُد. اُو دُوباره زنده شُدِه؛ اُو دَ اِینجی نییه. اینه، ای جایی آسته که اونا اُو ره دَ اِینجی اِیشتُد. ^۷ آلی بورید دَ یارای شی و دَ پِترُس بَگید که اُو از شُمُو کده پیش دَ جَلِیلِیَه موره و شُمُو اُو ره دَ اُونجی مِینگرید، اُمُو رَقِیمِیکه اُو دَز شُمُو گُفتُد." ^۸ اونا از قبر بُر شُدِه دُوتا کد، چراکه اونا ره لَرزه گِرِفتُد و اونا حَیرت زده شُدُد؛ اونا دَ هِیچ کس چِیز نَگُفت، چُون ترس مُوخورد.

^۹ [وختیکه عِیسَى صَباحِ گاهِ روزِ یگشَمبِه دُوباره زنده شُد، اُو اَوَّل دَ مَرِیمِ مَجْدَلِیَه که اَزُو هفت جِن ره بُر کُد، ظاهر شُد. ^{۱۰} مَرِیمِ رفت و کسای ره که قد عِیسَى بُود و ماتم مِیگرِفت و چخرا مُوکد، خبر کد. ^{۱۱} وختی اونا شِنید که عِیسَى زنده شُدِه و دَ وسِیلَه مَرِیمِ دیده شُدِه، اونا باوَر نَکد.

^{۱۲} بعد اَزُو عِیسَى دَ شَکلِ دِیگه دَ دُو نَفَرِ ازوا دَ حالیکه سُونِ اطرافِ مورفت، ظاهر شُد. ^{۱۳} اونا رفته دَ دِیگرو خبر دد، مگم اونا دَ تورای ازوا ام باوَر نَکد.

^{۱۴} چند وخت بعد عِیسَى دَ امزُو یازده یار که سرِ دِستَرخو شِشْتُد ظاهر شُد و اونا ره بخاطرِ بے ایمانی و سخت دلی ازوا سرزنش کد، چراکه اونا دَ تورای کسای باوَر نَکد که اُو ره بعد از دُوباره زنده شُدون شی دیدُد. ^{۱۵} اوخته اُو دَزوا گُفت: "دَ تمامِ دُنیا بورید و خوشخبری ره دَ تمامِ مخلوقاتِ اِعلانِ کُنید. ^{۱۶} هر کسی که ایمان میره و غُسلِ تَعْمِیدِ مِیگیره نِجاتِ پَیدا مونه، مگم هر کسی که ایمان نَمیره، اُو محکوم موشه. ^{۱۷} و اینیا نشانی های آسته که ایماندارا قد خُو دَره: اونا دَ نامِ ازمه جِنیات ره بُر مونه، دَ زبونای نُو توره مُوگیه، ^{۱۸} مارها ره قد دِستای خُو باله مونه و اگه زارِ کُشِنده ره وُچی کُنه دَزوا کُدَمِ ضَرَرِ نَمِیرَسَنه و اونا دِستای خُو ره دَ بَلَه ناجورا میله و اونا جور موشه."

^a ۱۶:۲ دَ زبونِ یونانی «روزِ اوَّلِ هفته» نوشته یه، چُون روزِ شَمبِه بلده یهُودیا روزِ آخِرِ هفته آسته. ^a ۱۶:۲۰ آیه های ۹ تا ۲۰ دَ بعضی نُسَخه های قَدِیمِ شامل نییه.

۱۹ مَولا عیسیٰ بعد از توره گُفتو قد ازوا سُونِ آسمو بُرده شُد و دَ دِستِ راستِ خُدا شِشت. ۲۰ و یارا بُرو رفته خوشخبری ره دَ هر جای اِعلان مَوکد و دَ عَینِ حال مَولا قد ازوا کار مَوکد و کلام خُورِه قد مُعجزه های که انجام مَوشُد، تصدیق مَوکد. ^a